

DOMOLJUB

ŠTEV. 20. MESEČNA PRILOGA »NOVICE V SLIKAH« LETO 43

V LJUBLJANI, DNE 14. MAJA 1930

Cena 38 Din za celo leto. Za inozemstvo 60 Din. Posamezna številka 1 Din. V inseratnem delu vsaka drobna vrstica ali nje prostor 10 Din. Izhaja vsako sredo. Spisi in dopisi naj se pošiljajo Uredništvu »Domoljub«, naročila, reklamacije in inserati Upravištvu »Domoljub« v Ljubljani.

Kaj bo z nami?

Preprosto dekle nam piše: Kaj bo z nami? Ko gledam po naših vaseh in se spominam na leta, ki so bila, mi je hudo. Do 150 krepkih fantov je oralo in kopalo po naših lepih dolenskih poljih in vinogradih okrog naše vasi. Mišičaste roke so z igračo vodile plug in obračale mastne brazde. Danes jih ni več! Šli so v tujino. Zapustili so mater-zemljo, zarili se v rudnike in se zaslužili mačehi tujini, ki pije kri njihovih mladih teles in jim trga srca od duše. Za plugi pa hodijo očetje-trpini, od peze življenja upognjeni starčki, in s strahom gledajo v bodočnost. Njihova nada, njihov ponos pa služi tujini in pomaga množiti blagostanje — tujcu.

Res je tako! Toda, ali mora biti tako? Ali nismo tega tudi sami krivi? Ali ni volja božja taka, da naj vsak, še tako majhen narod obdrži svoje pravice do obstoja in razvoja? Res je borna naša zemlja in ne more nuditi kruha vsem svojim otrokom. A marsikje bi se še dalo dobiti iz nje kosček kruha. Poglejmo druge narode: Švede in Norvežane, Dancje, Nizozemce, Švicarje. Tudi teh ni narava obdarila s posebnim bogastvom, a znali so si sami pomagati tako, da danes tam cvete blagostanje, kakor morda nikjer drugod. Uživali so se v razmere, v katerih so pač bili, preuredili so način svojega gospodarstva tako, da so iz najskromnejših razmer mogli dobiti kolikor mogoče veliko dobrin. Pusto zemljo so izboljšali z popolnoma preračunano uporabo umetnih gnojil, začeli so sejati in saditi le one vrste, katere so najbolje uspevale, opustili pa vse, kar ni uspevalo in je povzročalo le izgubo na delovnih močeh in denarju. Drugod so izboljšali svoje travnike in pašnike in se posvetili umni živinoreji in mlekarstvu. Osnovali so si zadrage, katerih glavni namen je bil nuditi svojim članom pomoč v gmoletni oziru in potom praktičnih nasvetov, kako bi se dalo gospodarsko stanje izboljšati. Na drugi strani pa so iste zadrage iskale odjemalcev za proizvode svojih članov, katere so skušali kolikor mogoče drago spraviti v promet. Svojim proizvodom so znali preskrbeti svetoven sloves. Poglejte n. pr. svetovnoznane švicarske mlečne izdelke. Povpraševanje po njih je toliko, da vsem niti ustreči

ne morejo. Pogosto se je dogajalo in se še dogaja, da proizvodi naše lastne zemlje za slepo ceno romajo v tujino, in se potem neprimerno podraženi vračajo zopet nazaj, kot svetovnoznano tuje blago.

Ali nam je tega treba? To je za nas naravnost poniževalno. Človek, ki sam nad svojo močjo obupa, je majhen. Slovenski kmet ne sme obupavati, ampak tudi v največjih težavah mora biti v njegovem srcu trdna volja po življenju, po napredku in uspehu. Ko vidimo, da se hoče naše gospodarstvo zrušiti, moramo podesetoriti svoje moči, da vzdržimo. Resni gospodarski položaj nam da misliti, če bi morda po zgledu drugih narodov ne kazalo preurediti naše gospodarstvo v tako smer, da bi bilo za kmeta najbolj dobičkanosno. V ta namen je treba predvsem temeljite kmetijske strokovne izobrazbe, katero naj bi dajale kmetško-nadaljevalne šole. Ne smemo misliti, da je način gospodarstva, ki so ga uvedli naši pradedi, neizpremenljiv. Ravno kmetško-nadaljevalne šole naj bodo naše gospodarje seznanili z vsemi modernimi pridobitvami na polju kmetijstva. Druga reč je pa poglobitev zadrage misli. Vsak stan in poklic se zaveda, da bo le v skupnem sodelovanju najlažje dosegel svoje cilje. Ali naj bi le naš kmet delal izjemo? Ne sme biti tu izjeme, ako hoče napredovati.

Ravno tako pa imajo vse poklicane oblasti naloge in dolžnost, da nudijo gospodarsko šibkemu kmetškemu stanu čim večjo oporo. Saj je kmet stebler države. Če se ta stebler omaje, so v nevarnosti tudi vse druge panoge našega narodnega gospodarstva.

Le tako bo mogoče zabraniti beg naših najboljših moči z rodne grude v tujino, kjer jim je vsaj skorja kruha na razpolago.

Varno naložite svoj denar v Vzajemni posojilnici v Ljubljani, poleg hotela 'Union'.
Obrestovanje najugodnejše.
Posojila proti vknjižbi na posestva, proti poroštvu l. t. d.

Naloge dobrega tiska.

Nedavno so v Berlinu slovesno posvetili veliko palačo, v kateri bosta nameščeni tiskarna in uredništvo »Germanije«, vodilnega dnevnika nemških katoličanov. Ob teh slavnostih »Germanije« je izšla slavnostna številka lista, v kateri je bivši papeški nuncij v Berlinu kardinal Pacelli napisal važen članek o nalogah katoliškega tiska. Cerkveni knez piše:

»O moči časopisja ni da bi razpravljali. Neštevilni milijoni vsak dan čakajo na besedo časopisja, da po njem oblikujejo svoje politično mišljenje, svoje socialno čuvstvo, svoje pravice, svoje versko prepričanje, svojo osebnost, družinsko življenje, vse svoje svetovno naziranje. Tisk je vzgojitelj prve vrste, za dobro ali slabo. Te moči tiska je deležno tudi katoliško časopisje. Njegov vpliv je razširjen na tisoče in tisoče ljudi, ki segajo po katoliškem listu v prepričanju ali vsaj z željo, da dobijo v njem vesti, razjasnitve in sodbe o vseh važnih vprašanih tekočega življenja, in sicer vse z vidika katoliške resnice.

Zakaj načela so, ki določajo značaj katoliškega tiska. V brezbrežnem in razburkanem morju svetovnega časopisja in njegovih nazorov, ki se pehajo za dnevnimi mikavnostmi, se laskajo človeškimi strastem, se zibajo v puhlem breznačelnju zdaj na levo, zdaj na desno, lovijo dobiček — v tem morju stoji katoliško časopisje kot videc in znanitelj, ki kaže vse stvari v pravi luči najvišjih, nespremenljivih resnic, kot narodni vzgojitelj, ki ve, da je ljudstvo in on sam zavezan s trdnimi, nepremakljivimi pravstvenimi zakoni.

To časopisje ima naloge, urejevati življenjske vrednote. Katoliško načelo reda je sveti Pavel izklesal v granitne besede: »Vse je vaše, vi pa ste Kristusovi.« Bog je edina absolutna najvišja vrednota v katoliški piramidi vrednot. Njegove misli, Njegova volja, Njegove postave in razodetje, kakor jih po cerkvi uči, so tisto merilo, po katerem mora katoliško časopisje meriti in soditi življenje in svet. Pred dobrim časopisom je odprto neizmerno obilje življenja, velikansko polje kulturnega snovanja — na vse pa gleda z večnostnih vidikov. Pod tem vrhovnim načelom reda je cel katoliški časopis, njegovi verski, načel-

Novice iz Belgrada.

d 25 milijonov za Ljubljano. Gradila se bo carinarica z uradniško hišo in skladišči ter tlakovale ceste. V Belgradu se mudi že več dni ljubljanski podžupan prof. Evgen Jare in intervenira v zadevah ljubljanske občine. Finančni minister je podpisal rešitev, s katero se 1. sprejme predlog ljubljanske občinske uprave, da se lahko izvršijo dela za zgraditev poslopja za carinarico, za carinska skladišča, za občinski trošarinski urad in stanovanjska poslopja za uradnike; 2. da se sme izdati potrebna vsota za nakup zemljišča za premeštitve raznih železniških objektov; 3. da se sme presekati in tlakovati Višarjeva, Smartinska in Gosposvetska cesta, ter Lovska ulica in ostanek Resljeve in Masarykove ceste. Stroški za vse ne smejo presežati 25 milijonov dinarjev. Ministrstvo odobrava, da se stroški krijejo iz neporabljenega kaldrminskega fonda, to je 8.600.000 Din. Odobrava pa se obenem, da občina lahko najame 16.400.000 Din posojila pri Državni hipotekarni banki, na podlagi kaldrminskih dohodkov letno 1.600.000 dinarjev. S tem je rešeno zelo važno vprašanje ljubljanske občinske politike in storjen velik korak k njenemu napredku. Državna hipotekarna banka bo gotovo to posojilo odobrila na podlagi od države izdanega dovoljenja, da se letno to posojilo izplačuje iz dohodkov kaldrminskega fonda.

d Škol Akšamović o odnosih Cerkve do države. Belgrajski časopis "Politika" prinaša izjavo škofa dr. Akšamovića glede nameravane pogodbe Jugoslavije s sveto Stolico. O odnosih Cerkve do države je gosp. škof dr. Akšamović dopisniku "Politike" izjavil sledeče: »Po pravilniku bodo roditelji odločevali, ali bodo prepustili svoje otroke pri pouku verouka duhovnikom ali učiteljem. Mnenja sem, da se bo to vprašanje uredilo po medsebojnem sporazumu med državnimi in cerkvenimi oblastmi. Ali bomo ustvarili narodno nacionalno državo ali laično! Ako hočemo ustvariti narodno državo, se bomo prilagodili ljudski duši. Naše ljudstvo je po duši verno. Ako torej ustvarimo narodno državo, se moramo nasloniti na dušo ljudstva, ki je po svoji idejni kulturi vernega in moralnega krščanskega tips. Samo na tem je moči ustanoviti svobodno državno politiko, ne pa tisto, ki se je vodila do 6. januarja. Da vas prepričam, gospod urednik, da je naše ljudstvo brez razlike veroizpovedi verno, pojdite z menoj!

ni članki, njegova politika, književne ocene, njega gospodarski in pravni predali, tudi njegovi oglasi. Po tem vrhovnem načelu naj se katoliški tisk bori, da se silno trpljenje lastnega ljudstva pa tudi vsega človeštva olajša.

Te besede o katoliškem tisku so tako jasne in sodobne, da bi si jih vsi, ki so za dober tisk vneti, morali vtisniti v srce. Važne so posebej še zato, ker so prišle iz ust moža, ki ga je vladajoči papež imenoval za drž. tajnika — in ki je določen za eno najvažnejših mest v vrhovnem vodstvu katoliške cerkve.

KAJ JE NOVEGA

d Zakrament sv. birme je gosp. knezoškof dr. A. B. Jeglič začel deliti po loški dekaniji 4. maja. To nedeljo je bilo birmanih na sedežu dekanije, v Stari Loki 3000 birmancev. Birmovanje se nadaljuje po selšči in poljanski dolini, dokler se ne zaključijo v nedeljo 25. maja v Škofji Loki.

d Na evharističnem kongresu v Afriki smo zastopani tudi Slovenci. Na svetovni evharistični kongres v Kartagino je odšel izmed Slovencev menda edini gosp. svetnik Lavtižar, župnik v Ratečah na Gorenjskem. Tiho in skromno se je 79 letni starček pripravil na pot ter tako tiho in skromno odšel 1. maja od doma. Pred odhodom je še začel majniško pobožnost; bral je šmarnice kar zjutraj namesto zvečer. — Gosp. svetnik Lavtižar bo zdoma kakšnih 14 dni; ta čas ga nadomestuje gosp. kanonik Vole iz Ljubljane, v nedeljah pa g. dekan Fatur iz Radovljice. — Srečno pot in srečen povratek!

d Za jugoslovanski evharistični kongres v Zagrebu so se organizirali povsod škofijski odbori. Ljubljanskemu načeluje vseučiliški profesor dr. Ujeič. Osrednji odbor v Zagrebu želi, da bi prišli posamezniki v narodnih nošah, v katerih naj bi se udeležili tudi procesije.

d Pol stoletja poje na cerkvenem koru gđc. Franja Mešičkova v Brežicah. Naj v čast božjo prepeva še mnogo let!

d Sedemdesetletno rojstvo je praznovala 11. maja gđc. Serc Marija, učiteljica višjih razredov dekliške šole pri sv. Jakobu v Ljubljani. Krščanski vzgojiteljci, ki je z materinsko ljubeznijo delovala v šoli 42 let, naše iskrene čestitke!

d Mariborski Aljažev klub je oskrbel v pretekli sezoni na raznih planinskih postojankah 51 svetih maš.

d Uspešno delovanje litijskega cestnega odbora. Pri obračunski seji je cestni načelnik g. župan Lebinger podal med drugim sledeče zanimive podatke: Cestni odbor je oskrboval 180 km cestnih prog in je bilo na te ceste speljanega okoli 1000 kučnih metrov gramoz oziroma tolčenega kamna. Za vožnjo in dobavo tega materiala se je izplačalo 484.120 Din. Novih cestnih ograj iz hrastovega lesa se je napravilo 2275 metrov, za kar se je izdalo s popravili starih ramp 83.503 Din. Za pomožne delavce, ki so bili zaposleni pri nasipanju, razširjenju cest itd. za 3216 dni 127.896 Din. Za odvoz blata se je izdalo za 173 dnevnih voženj 23.275 Din. Novi mostovi so se zgradili: Na Dolah, železobetonski dolg 6 m; na Jezeh pri Litiji, železobetonski dolg 11,5 m, 8 m dolg na Raspotju, železobetonski 5 m dolg v Reki, 6 m dolg na Savi. — Od večjih del: 77 m dolga betonska škarpa na Savi, dalje preureditev ceste od Zagorja proti Trbovljam, kjer se je cesta primerno razširila in sá samo betonska dela pod Križanicem stala nad 40.000 Din. — V občestne jarke se je položilo za boljši odtok vode 1300 m različnih cevi, kar je stalo 49.462 Din. Skupni stroški znašajo 1.135.903 Din.

d Avtomobilski klub je priredil te dni v Ljubljani zborovanje, kjer se je razpravljalo o preureditvi naših cest, ki naraščajočemu avtomobilskemu prometu niso več kos. Sprejet je bil na koncu sledeči predlog: Banska uprava se naproša, da ustanovi poseben cestni odbor, v katerem naj poleg svojih zastopnikov pokliče še zastopnike zbornice TOI, društva denarnih zavodov, tehniške fakultete, Zveze inženjerskega združenja, avtomobilskega kluba, Zveze za tujski promet, časniškarskega društva in zastopnike cestnih odborov. Ta cestni odbor naj osnuje potrebne odseke, in sicer finančnega, strokovnega in druge, ter naj prične z izdelavo programa za naše ceste.

d Prve črešnje so prodajali pretekli teden v Ljubljani po 48 Din za en kilogram.

d 12 milijonov škode je napravil vihar makovim nasadom v Južni Srbiji. Trpeli so tudi tobačni nasadi.

d Strokovne tečaje za železničarje bodo otvorili. Trajali bodo od 1 do 6 mesecev. K obisku bodo obvezani vsi uradniki, ki so na vodilnih mestih.

d † Dr. Fran Vodopivec. Dne 10. maja je umrl v svojem stanovanju v Ljubljani zadnji veliki župan ljubljanske oblasti dr. Fran Vodopivec. Pokojnik ni bil samo učen, temveč tudi plemenit človek, ki je užival vseobče spoštovanje. Bolehal je že od lanskega leta, ko se je podvrget na Dunaju težki operaciji. Umrl je kot dober katoličan. Pokoj njegovi duši!

d Ali pospešujejo gasilske veselice pri jančevanju in tepež. »Domovina« z dne 13. marca 1930 je prinesla neko razpravo z naslovom »Zakaj se naši ljudje tepejo in navaja med drugim tudi gasilske veselice. K tej trditvi dostavlja zadnji »Gasilec« med drugim sledeče: »Tovariši! Ali smo res tako na slabem glasu, da se o nas razpravlja celo v razpravah, ki so sicer pisane za smeh, a vendar resnične? Ali bomo še dolgo gledali, da bomo v zasmeh ljudem? Ali bomo še dolgo gledali in poslušali, da nas bodo stavljali za vzgled pretepačev in pijancev? Ali bomo še dolgo gledali in poslušali, da bodo stavili naše veselice in prireditve, s katerim skušamo priti do denarnih sredstev za pomoč svojim bližnjim, za zgled pohujšanja, tepežev in pijančevanja?«

d Odposlanstvo rudarskih delavcev iz trboveljskih rudokopov je došlo te dni posredovat v Beograd. Po 1. maju je namreč država prenehala z naročili na premostenje ne pride v kratkem med državo in trboveljsko premogokopno družbo do sporazuma, popolnega dela v rudnikih zopet ne bo. Odposlanstvo je menda dobilo pri merodajnih krogih primerna zagotovila. Pri-

Ženske obleke in rute
v največji izbiri, samo dobre kakovosti Cene nizke
R. Miklauc »Pri škofu«, Ljubljana

ZVEČER za namakanje

ZJUTRAJ za izkuhanje

Schichto

ŽENSKA HVALA TERPENTINOVO MILO

pa je pranje gotovo!

zadete rudarske družine štejejo okrog 35.000 duš.

d Za uspešnejše razpečavanje našega vina. Vinarska zadruga v Mariboru, ki ima v avstrijskem Gradcu lastno vinsko klet, hoče dobiti pripravnih zvez tudi na Dunaju in v Pragi. Dalje bo osnovala podružnice v vseh okrajih Jugoslavije z razvitim vinogradništvom.

d V Zagrebu je bival te dni Jurij Kraigher, tehniški ravnatelj meksikanske zračne divizije, ki je eno največjih društev. Za pilota je napravil skušnjo že leta 1914. Po vojni je služil v jugoslovanski armadi do leta 1921., nakar se je izselil v Ameriko. Začel koma je težko živel in moral prijeti tudi za težko delo. Kraigher služi pri Panamerican Airway Inc., kjer je zaposlen kot posvetovalni inženier tudi znani Lindbergh, ki je prvi priletel iz Amerike v Evropo. Kraigher je došel v Jugoslavijo, da obišče prijatelje, pa tudi da prouči evropsko zračno transportno službo.

d Izšel je nov list štirinajstnevnik Slovenski hmeljar in sicer v Celju. Prva številka prinaša poleg člankov za napredek hmeljarstva, na prvi strani vzpodbudno priporočilo bana inž. Dušana Serneca.

d Plzensko pivo. V neki restavraciji v Belgradu točijo tudi uvoženo pravo plzensko pivo. Ni ravno po ceni, pol litra stane 12 Din, pa ga precej iztočijo. Je pač plzensko. Kdo ve, ako bi pri nas ne popili še več piva, kakor ga Čehi, ako bi dobili plzensko po tako nizki ceni, kakor ga imajo oni (3.20 Din za pol litra).

d Belgrajsko pristanišče hočejo preurediti tako, da bo odgovarjalo vsem zahtevam sedanjega prometa.

d Dopršeni so načrti za železniško zvezo s Kosovskega polja do Kotora v Dalmaciji.

d Poleg hroščev nam obeta letošnje poletje tudi obilo strupenih kač. Treba napovedati boj enim in drugim!

d Naš izvoz rib. Predsednik Jadranske ribarske zadruge Markovina je obiskal pred kratkim Nemčijo, Švico, Češkoslovaško in Avstrijo in je posetil tamošnje tovarne ribjih konserv. Po njegovem opazovanju ni računati na prodajo jugoslovanskih rib v Avstriji, pač pa v Nemčiji. V Češkoslovaško so prihajale doslej jugoslovans-

ske ribe kot italijansko blago. Tako je prišlo na primer leta 1927. na češkoslovaški trg 2987 stotov rib iz Jugoslavije, a samo 262 pod jugoslovansko znamko; vse drugo so izvozili tržaški trgovci kot italijansko blago. Izvozna trgovina z ribami ima v Italiji ugodnostno tarifo. Trst prodaja jugoslovansko blago po 205 lir za 100 kg, dočim pridejo pri izvozu iz Jugoslavije nasoljene ribe na 700 Din.

d Osemnadstropno hišo hoče sezidati Pokojniški zavod na svojem svetu ob Dunajski cesti in Gajevi ulici v Ljubljani. Stavba bo veljala nad 10 milijonov dinarjev. Oblast je že izdala tozadevno dovoljenje.

d Češkoslovaški strojevodje so prišli 11. maja v Ljubljano, ki jim je priredila prav lep sprejem.

d Če ne kupuješ srečk in obveznic pri domačih zavodih! Preiskava proti bankirju Zumbuloviću, ki je bil v začetku aprila aretiran v Belgradu ter priveden v preiskovalni zapor ljubljanskega deželnega sodišča, je zadnji čas zavzela ogromen obseg. Zaradi nepravilnega delovanja s srečkami, osobito z obveznicami vojne škode je bilo prvotno pri deželnem sodišču v Ljubljani vložnih le nekaj ovadb. Ko so časopisi objavili vest o Zumbulovićevi aretaciji, so na državno tožilstvo dnevno kar deževale nove prijave oškodovanih strank iz vseh krajev naše države, zlasti iz Slovenije in Dalmacije. Nagrmadilo se je do 800 prijav. Za koliko je Zumbulović oškodoval razne stranke, še ni mogoče ugotoviti. Zopet ena draga šola več za tiste, ki ne zaupajo domačim poštenim zavodom.

d Nova živinska bolezen. V vasi Verušić v Vojvodini se je pojavila med govejo živino kužna bolezen sakagija, neka vrsta konjskih garij. Oblasti so prepovedale ves promet s to vasio. Opazilo se je, da se ta kužna bolezen loti tudi ljudi. Tako je obol el kmet Luka Tomić, ki so prepeljali v bolnišnico, kjer so ga popolnoma izolirali. Njegovo stanje je brezupno.

d Lisica z 10 mladiči se je udomajila na pristavi posestnika Filipa Wintersteina v Novem Svcu v Bački.

d Ne vlagati prošenj, dokler ne bo pravilnika. Kr. banska uprava objavlja: Klub uradnemu razglasu kr. banske upra-

ve prihajajo dnevno številne prošnje za podporo pri ureditvi gnojišč in hlevov. Ker so te prošnje v nasprotju s pravilnikom o podelitvi podpor za napravo gnojišč, se ne morejo upoštevati. Zato se opozarja vso zainteresirano, da ne vlagajo tozadevnih prošenj in da si ne delajo nepotrebnih izdatkov, dokler ne bo razglašen pravilnik, kako naj se vlagajo take prošnje. Pravilnik bo razglašen preko vseh občinskih uradov.

d Kozolec in pod sta pogorela Vidicu v Veliki Stari vasi pri Grosupljem. Ognjegasci s Police so ogenj omejili.

d Na slepiču je bil operiran naš minister prometa g. Lazar Radivojević.

d Odbijača sta mu zdrobila prsni koš. Pri premikanju vagonov se je na zagrebškem kolodvoru zopet pripetila smrtna nesreča. Železničar Milan Ivašković je v svoji službi pozabil na nevarnost in je pravilno počakal na bližajoči se vagon. Pri tem pa je prišel med odbijača, ki sta mu popolnoma razdrobila prsni koš. Tovariši so mu priskočili na pomoč. Toda predno so ga prepeljali v bolnišnico, je izdihnil.

d S siaro pištolo so streljali fantje v Gornji Lendavi. Iz radovednosti se je pomelal med nje 13 letni šolar Franc Bokan. Pištola se je po nesreči sprožila in Bokan je bil zadet v roko. Nastopilo je zastrupljenje krvi in mlad fant je umrl.

d Pred državnim sodiščem za zaščito države v Belgradu je bilo v znani zadevi doslej zaslišanih 21 zagrebških obtožencev. Preostanejo še trije: Milko Begić, profesor Jakob Jelašić in dr. Vladko Maček.

d Velikim tatvinam premoga so prišli na sled v kurilnici na gorenjskem kolodvoru v Ljubljani. Železniška policija je v zadnjem času zaprla šest železničarjev, vznika in prekupea. Gre baje za 70 vagonov premoga, kajti organizirana tatvina sega tri leta nazaj. Premog, ki so ga kradli, je bil trboveljski pa tudi šlezjski. Ko pride čas, bomo o tej zadevi še točneje poročali.

d Vsem ženskam je prepovedala streči v gostilnah, kavarnah, restavracijah in krčmah mestna policija v dalmatinskem Dubrovniku. Prepoved velja za ozemlje Dubrovnika od 15. maja dalje.

d Glavna razprava proti Josipu Pređavcu, ki je obtožen radi poloma Seljačke

zadružne banke v Zagrebu, se bo vršila 17. maja.

d Glavni odbor ZSV v Ljubljani. Na opetovana vprašanja odgovarjamo tem potom, da bo naš spominski dan tudi letos na Brezjah dne 10. avgusta z običajnim sporedom. Polovična vožnja zaprosena. Možje, tovariši iz bojnih poljan, agitirajte povsod za častno udeležbo.

d Mlekarice, ki uvažajo mleko v Ljubljano, opozarjamo, da je tržnina na mleko odpravljena za tiste, ki stalnim odjemalcem dostavljajo mleko na dom. V to svrhu se dobijo legitimacije na mestnem dohodarstvenem uradu na vogalu Gosposvetske in Bleiweisove ceste. Te legitimacije dovoljujejo oprostitve tržnine na mitnicah.

d Gospodarski stroji in orodje bo razstavljeno v posebni skupini na letošnjem jubilejnem ljubljanskem velesejmu od dne 29. maja do 9. junija. Zastopani bodo izdelki naše države, Avstrije, Češkoslovaške, Holandije, Francije, Italije, Kanade, Madžarske, Nemčije, Švedske in Amerike. Naši gospodarji bodo imeli tu najlepšo priložnost, da si izberejo pluge, brane, kosilne stroje, mlatilnice, čistilnice, slamoreznice, pluge za okopavanje in osipanje, traktorje, lokomobile, motorje in veliko število najrazličnejšega orodja. Tako obsežne razstave kmetijskih strojev kot bo na letošnjem velesejmu, še ni bilo. Večina strojev bo v obratu, gnanih z lokomobilami, motorji in električnim tokom.

d Izložba avtomobilov na letošnjem ljubljanskem jubilejnem velesejmu od 29. maja do 9. junija. Kako se je razvil zadnja leta tudi pri nas avtomobilizem in v kakšni meri da so si avtomobilске razstave ljubljanskega velesejma stekle tradicije in zaupanje, se vidi iz tega, da bo letošnja avtomobilska razstava zavzela tak obseg kot še nobeno leto doslej. Zastopane bodo vse znamenite tovarne avtomobilov.

d Šolska vodstva pozor! Letošnji ljubljanski jubilejni velesejem se vrši od dne 29. maja do 9. junija in pada torej še v šolsko leto. Šolska vodstva, posebno ona na deželi, naproša Uprava ljubljanskega velesejma, da naj svoje majske izlete uredi tako, da si bo mladina v zvezi z izletom zamogla ogledati tudi velesejem. Na velesejmu bo zbrano vse kar zamore zanimati tudi mladino in dvigati njen narodni ponos. Kajti večina razstavljenih predmetov je ustvarila slovenska roka in slovenski um. Razlaga pod vodstvom strokovnega učiteljstva bo mladini v največjo korist. Za učence vseh šol velja znižana vstopnina po 3 dinarje, spremljajoče g. učiteljstvo je vstopnine prosto.

d Mednarodnost jubilejnega velesejma v Ljubljani, ki se vrši od 29. maja do 9. junija, najlepše dokazuje pregled razstavljalcev. Najraznovrstnejše blago po tovarniških cenah razstavi na prostoru od 40.000 m² skoraj 800 tovarov, od teh ena tretina iz inozemstva in sicer iz Anglije, Avstrije, Belgije, Brazilije, Češkoslovaške, Danske, Francije, Finske, Grčije, Holandske, Italije, Litve, Nemčije, Ogrske, Poljske, Švedske, Švice in Severne Amerike. Legitimacije, ki upravičujejo do polovične vožnje na železnici, veljajo 30 Din in se dobe pri denarnih zavodih, zastopnikih, trgovskih organizaci-

PO SVETU

Katoliška cerkev.

s Evharistični kongres v Kartagini. Na krovu ladje di Napoli je dospel 6. maja papežev odposlanec kardinal Lepicier v afriški Tunis, da predstavi nato letošnjemu evharističnemu kongresu v Kartagi. Od vseh strani sveta je došlo na kongres nad 20.000 romarjev in kardinalovega sprejema se je udeležila ogromna množica ljudstva in vse krajevne oblasti. Otvoritveni obred se je izvršil na trgu pred stolno cerkvijo, ki je bil napolnjen, čeprav vreme ni bilo ugodno. Verniki so nosili v rokah paževе zastavice. Prebrano je bilo papeževе pismo, ki omenja med drugimi, da so bili že vsi deli sveta pozornica evharističnih kongresov, manjkala je samo še sveta afriška zemlja. Papež želi popolnega božjega blagoslova kongresu in zemlji, ki je bila v davnihi priča tolikih junastov svetih mučencev in pogumnih misijonarjev.

Italija.

s Ali bo končno res vse tako? Na merodajnih mestih v Rimu se zadnje čase proučuje vprašanje notranje kolonizacije Julijske krajine, oziroma obmejnega pasu od Trbiža do kvarnerskega morja. Tozadeven načrt je v podrobnosti izdelan in se bo odslej izvajal z vso silo. V tozadevnem poročilu se naglašja, da v tem pasu stanuje okoli 400.000 Slovanov, in sicer čisto skupno. V prvi vrsti je zato treba, da se ta skupnost pretrga, in sicer s naseljevanjem iz Italije. Tocke, ki tu pridejo v poštev, so: Trbiž, Bovec, Kobarid, Tolmin, Idrija, Kanal, Ajdovščina,

jah, Putniku itd. in direktno od velesejmškega urada.

d Temperatura je padla pri nas pretekli teden na 5° C. V Ameriki pa zevajo od vročine. Tam imajo v senci 30° C.

d Trgovine in sploh vse, ki se zanimajo za napredek našega gospodarstva, opozarjamo na letošnji jubilejni velesejem v Ljubljani, ki se vrši od 29. maja do 9. junija. Ogromni napredek tega velesejma je že razviden iz tega, da sta se letos dogradili še dve novi stavbi, tako da jih je sedaj 9, ki so natrpane domačih in inozemskih tovarov vseh vrst.

d Občinskemu svetovalstvu se je odpovedal ljubljanski občinski svetnik in ravnatelj Jugoslovanske tiskarne gosp. Karel Čeč.

d II. vinarski kongres in občni zbor Vinarskega društva za Dravsko banovino se bo vršil v dneh 28., 29. in 30. maja v Ljutomeru. Poleg običajnega dnevnega reda so na sporedu predavanja priznanih vinarskih strokovnjakov in ogledi vzornih vinogardov in vinskih kleti.

d Naznanilo. Od 1. maja dalje se vsak dan fotografira v foto ateljeju »Breskvar«, Domžale, pri kolodvoru.

d Pri haemoroidah, zaprtju, ranitvi črevesa, tvorih, pritisku vode, bolečinah

Postojna, Ilirska Bistrica in Podgrad. Naselili se bodo, razen državnih uradnikov, obrtniki, katerim se bodo poverila dobave za državne zavode in armado. Ker se domači posestniki, trgovci, industriji in obrtniki močno izseljujejo, je dana možnost, da pridejo zemljišča in podjetja v roke Italijanov. Zaenkrat kupujejo ta posestva za mal denar se domačini sami, zato bo Banca Nazionale del Lavoro dobila izvestne predprave in sredstva, da bo lahko vsa taka posestva in podjetja ugodno za prodajalca kupila, potem pa na daljše obroke poceni prodala italijanskemu prebivalstvu iz zgornjeitalskih Alp, Karnije in Apeninov, predvsem siromašnim pa pridnim kmetiskim novoporočencem iz Italije. Na drugi strani je predvideno naseljevanje slovanskega življa iz Julijske krajine v Italijo, tako v državne službe kakor v industrijo. Nastale vrzeli se bodo izpolnile z dotokom iz starih pokrajin. Idrijskim rudarjem se bo preskrbelo delo v italijanskih industrijah, njihove hišice in posestva pa jim bo naseljevalna banka del Lavoro preplačala, da jih bo potem po najnižji ceni in najugodnejših pogojih prodajala delavcem iz Italije, ki se sicer izseljujejo v Ameriko. Isto je s predilskim rudnikom. Na izboljšana zemljišča postojnske nižine in visokega Timava se bodo naselili kmetje od Bojevniškega združenja, kakor se to godi že v južnih Tirolah. Merodajni krogi upajo, da bo na ta način deset omenjenih mest in trgov že v desetih letih postalo popolnoma italijanskih, ostalo ozemlje pa se bo nato samo prepojilo z italijanskim življem.

s Razno. Tržaški aretiranci, ki so obdolženi napada na fašistično glasilo »Popolo di Trieste« in požigov po Krasu,

v križu, tesnobi v prsih, utripanju srca ter omotici dosežemo z uporabo naravne »Franz-Josef«-grenčice vselej prijetno polajšanje, večkrat pa celo popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni predpisujejo v mnogih slučajih vsak dan zjutraj in zvečer pol kozarca »Franz-Josef«-vode. »Franz-Josef«-grenčica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

n Tečaji duhovnih vaj za tretje četletje 1930. Za duhovnike: od 23. do 27. junija, od 30. jun. do 4. jul., od 28. jul. do 1. avg., od 4. do 8. avg., od 18. do 27. avg. (osemdnevne), od 31. avg. do 4. sept., od 14. do 20. sept. (petdnevna), od 22. do 26. sept. — Za inteligente: od 14. do 18. avg. — Za može: od 7. do 11. jun. — Za abituriente: dva tečaja sredi julija; točen rok se bo še objavil. — Vsak tečaj se začne zvečer prvega in konča zjutraj drugega zgoraj imenovanih ljudi. Udeleženci naj bodo v »Domu« do 6 zvečer prvega dne. Za udeležbo naj se pravočasno prijavijo. Ako bi kdo izmed prijavljenih ne mogel priti, se mora pravočasno odglasiti, da napravi mesto drugemu. Oskrbnina znaša za ves čas 120 Din. — Pišite na naslov: Vodstvo »Doma duhovnih vaj«, Ljubljana, Zrinjskega 9.

so bili te dni pod močnim spremstvom odpeljali v Rim. — 25 letnico mašniškega posvečenja je obhajal 7. maja g. Alojzij Novak, zaslužni dekan črniški. Bog ga živi! — V Rimu je dovršil kipar Lasina 6 m visoko Garibaldijevo glavo. Delal je na njej 35 let. — Na letališču Grottaglie v južni Italiji se je 8 častnikov hkrati spustilo iz 1000 meterske višine s padobranci. Vsi so srečno pristali na zemljo. — V vodnjak na polju je padel in utonil težak Frane Fonda. — V Idriji je umrla najstarejša meščanka 94 letna Apolonija Pavšičeva. — Preminul je 79 letni And. Pirc, posestnik za Sv. Trojico. — V Barokovljah pri Trstu so umrli dobro znani Avgustin Pertot, Ulderik Endviga in Jurij Krečič. — Gospod župnik iz Riemannj opravlja poleg svoje še tri fane: Boršt, Boljuneec in Dolino. Vsaka šteje nad 1000 duš. — Krava Jakoba Korena iz Magozda v Gorah je vrgla štiri teličke, ki pa so bili mrtvi. — V Solkanu so vsi naborniki pred odhodom šli pozdravit domačega dušnega pastirja in ga prosit blagoslova. Potem so se od vseh zancev poslovili z lepim petjem. To so pa res fantje od fare!

Avstrija.

s Hrvatske šole. V pokrajini Burgenlandu poleg Dunaja živi okoli 50.000 Hrvatov. V svojih vaseh imajo hrvatske šole. Sedaj je burgenlanska vlada razpisala za hrvatske šole mesto hrvatskega šolskega nadzornika. Kdaj bodo pa koroski Slovenci deležni podobnih pravic?

Nemčija.

s Prusija hoče krščansko šolo. Nemčija sestoji iz cele skupine dežel, ki so pravzaprav država v državi. Te dežele in njih deželni zbori imajo veliko zakonodajno moč, kar pa Nemčiji kot državi — kakor skušnje uče — ni v nobeno škodo. Dočim je padlo na šolskem vprašanju že več državnih nemških vlad, se je v pruskem deželnem zboru, kjer imajo socialdemokratje precejšnjo moč, izvršilo te dni izredno zanimivo glasovanje. Pri čitanju šolskega zakona je bil z večino 164 glasov proti 160 glasovom socialnih demokratov in komunistov sprejet predlog, da se mladinska vzgoja v šolah postavi na krščansko vzgojno stališče.

Romunija.

s Kakor v Chikagi! Oni dan o polnoči je šest maskiranih roparjev napadlo v bližini Bukarešte avtomobil, v katerem so se vozili soproga poljskega poslanika Szembeka, ameriški finančni svetovalec za Poljsko Dewey, ki biva v Bukarešti kot gost romunske vlade in romunski poslanik v Washingtonu Davila. Roparji so oplenili vse osebe, jim vzeli vso gotovino in nakit, nakar so z revolveti prisilili soferja, da je odpeljal z največjo hitrico. Svetovalcu Davilu so roparji vzeli 1800 frankov, grofici Szembek ves nakit v vrednosti 4000 dolarjev, Deweyu pa 2000 dolarjev gotovine. Ko se je poljski poslanik Davila opravičil glede mučnega

Prava Kolinska cikorkija

dogodka Amerikancu Deweyu, je ta odvrnil, da se v ameriški Chikagi dogajajo take stvari vsak dan.

Španija.

s Španski študentje se igrajo še vedno republiko. Po raznih mestih prirejajo shode, napadajo s kamenjem policijo in kričijo po republiko. Policija seveda strelja in tako se brez potrebe pretaka človeška kri, zakaj podeželsko ljudstvo je za monarhijo.

Rusija.

s Sovjeti bodo morali odnehati! Bivši sovjetski diplomat v Parizu Besedor-ski je priobčil v angleškem časopisu o razmerah v Rusiji članek, kjer pravi med drugimi: »Po moji misli bo morala sedanja sovjetska republika odstopiti v kratkem mesto demokratični vladi po vzorcu — zapadnih držav. Diktatura ene stranke ne more biti trajna. Vlada je zagrešila težko napako, da je prisilila n. pr. kmete, da prodajajo svoje žito po smešni ceni, to se pravi za šesti del cene, ki velja na svetovnem trgu. Kmetje nimajo pod takimi okolnostmi nobenega veselja za delo. In kakor da to ne zadostuje, jih je država primorala, da kupujejo njeno sukno dražje, kakor odgovarja ceni na svetovnem trgu.«

Drobne novice.

Ogromne množice gosenic uničujejo polja v trnavskem okraju na Češkem.

Brez dela je v Ameriki več kot šest milijonov ljudi.

1200 kg barve za »ozaljšanje« ustnic, v vrednosti 100 milijonov Din, je došlo preteklo leto iz Francije v Nemčijo.

Za 2 milijona Din je bilo prodano pismo Kolumbovega sina iz leta 1512.

100.000 otrok je nesla že h krstu porodniška pomočnica Monzerova v Pragi.

Španski socialisti hočejo republiko in polivajo k revoluciji.

Prstan vreden 60.000 dolarjev je bil ukraden veletrgovčevi hčeri Riedlovi v Pragi.

Zračna policija je začela delovati v amerškem Njujorku.

64 milijard dolarjev je letno vredno mleko, namolženo od krav na Nemškem. Koliko naše?

Vse prvomajske proslave naj imajo ost proti sv. Očetu. Tako so ukazali ruski boljševiki.

Parlamentarne volitve na Španskem bodo meseca decembra.

Za 40 milijonov dolarjev alkoholnih pijač so spustili naenkrat ameriški cariniki v reko Niagara.

Pet prodajalen je otvoril Bata, znani češki tovarnar čevljev v amerškem Chikagu.

Strašen potres je bil te dni v severnih krajih Indije. Nad 600 mrtvih.

300 hiš je zgorelo v amerškem mestu Nashua, med njimi 2 tovarni in 3 cerkve.

Strašno škodo delajo kobilice na Romunskem.

Angleška monarhija stoji trdno, trdijo angleški časopisi.

Umrli je poglavar bolgarske pravoslavne cerkve metropolit Klement.

Francije največ uvaža iz — Nemčije. Čehoslovaška vojska ima v mirnem času 7500 lahkih in 2000 drugih strojni ter 3500 topov. Letal je 700.

2 milijona dolarjev po 7 in pol obresti so posodili Italijani Madžarom.

Sedaj je v Angliji 506.700 več brezposelnih kot leta 1929.

999 nezvestih svojih uradnikov so odpustili ruski sovjeti.

Zaradi spopadov med katoliškimi in nekatoliškimi djaki so zaprli vseučilišče v španski Sevilli.

Pri nadomestnih volitvah v Londonu je propadel kandidat delavske stranke.

NAZNANILA.

d V Mariboru v župniji Matere mi-
losti je dne 1. maja tega leta v Gospodu
zaspal Snejdar Matija v 87 letu svoje
starosti. Naj v miru počiva!

d Sv. Duh na Stari gori. Tukajšnje pro-
stovoljno gasilno društvo bo priredilo v
nedeljo 18. maja v Pergerjevi uti pri Sv.
Juriju ob Ščavnici veseloigro »Nebesa na
zemlji«. Ker je to prva predstava, ki jo bo
priredilo gasilno društvo, pričakujemo ve-
lik obisk.

d Sv. Jurij ob Ščavnici. V nedeljo
18. maja nas obišče gasilno društvo od Sv.
Duha na Stari gori z veseloigro »Nebesa na
zemlji«, ki jo bodo priredili v Pergerjevi
uti. Ker je čisti dobiček namenjen za dru-
štvene namene, bomo vsi gasilci in prija-
telji gasilcev prišli gledat in s tem poka-
zali gasilcem svojo naklonjenost.

d Prostovoljno gasilno društvo Pre-
serje pri Borovnici otvori na binkoštni po-
nedeljek svoj novi Gasilski dom, na kar
opozarja vsa bratska sosedna društva. S
slavnostjo bo združena prijetna zabava v
prid nove motorne brigadne.

n Sv. Mihael pri Sošanju. Naznanjamo, da
se vrši tudi letos 5. nedeljo po Veliki noči ob-
čajna procesija na Sv. Planino. Želimo posebno,
da se je romarji udeležijo v tem večjem številu,
ker obhajamo letos 10 letni jubilej.

PO DOMOVINI

Pismo iz Holandije. (Brunssum)

Tukajšnje društvo sv. Barbare je uprizorilo na belo nedeljo 27. apr. narodno igro Miklova Zala za kar gre vsa hvala v prvi vrsti našemu rojaku I. Eberlu in vsem igralcem, ki so svojo nalogo prav lepo izvršili, tako da ni bilo niti opaziti, da je večina teh igralcev nastopila prvič na odru. Igra se je vršila v katoliškem domu Unitas. Čez 300 naših rojakov je posetilo to predstavo. Tukaj se je videlo, da tudi mi tu v tujini napredujemo na kulturnem katoliškem polju. Lahko rečemo, da v ponos naše domovine. Zahvaliti se pa moramo tukajšnjim domačinom in svetni gosposki, ki nam gredo v vseh zadevah na roko. Oni spoštujejo naše društvo sv. Barbare, katero se živahno giblje in siri, tako da šteje že nad 100 članov. Nad vse zanimivo je bilo poslušati predstavo č. para Teotima našega dušnega voditelja, kateri nas je posetil v spremstvu zveznega tajnika ter nas pozdravil v našem maternem jeziku. Sporočil je veselo sporočilo, da dobimo v začetku majnika t. l. za stalno našega slovenskega duhovnika v naše središče Heerlen v osebi rojaka g. Drago Oberjana, ki sedaj biva v Belgiji. Tako se bodo vsaj enkrat uresničile naše želje in izpolnile naše prošnje da bomo imeli svojega duhovnika-Slovenca. Končno se zaključilo celokupno društvo sv. Barbare: Ziveli bratje in sestre!

Fara se klanja svojem jubileju. (Velike Lašce.)

Komaj se je začelo mračiti, se je trg Velike Lašce začel polniti. Od daleč in blizu, stara in mlada, preprosto in izobraženo, vse je nemirno pričakovalo, kdaj bodo zagoreli po bližnjih gričih in holihih kresovi, kdaj bodo zvonili v farji cerkvi in podružničnih zvonovih. Ko so prvi plamenji žvignili, ko so se prvi zvonovi oglasili, je nestrpnost faranov dosegla svoj vrh. V praznično okrašeno dvorano Prosvetnega doma so ljudje trumoma hiteli, zasedli nje zadnji kotiček, željno pričakujoč svojega duhovnega voditelja, g. župnika Jakoba Ramovša, ki je praznovan 30. aprila, na predvečer svojega godu, 25 letično župnikovanja, in sicer vedno v isti farji.

Kako si je tekot svojega delovanja pridobil in navezal naše srca faranov, je mogel spoznati šele na ta večer, iz vseh pevskih točk, iz v srce segajočih nastopov in deklamacij otročkov, dalje iz čestitk Prosvetnega društva, verskih organizacij, učiteljske, darov, ki so mu bili ob tej priliki poklonjeni — je vela ena sama činenica: hvaležnost celokupne fare. Spoznal je, da je ta njegova in on sam njen, saj je zanjo deloval, zanjo se trudil, zanjo molil in ves ta trud, vse delo in molitve je po dolgih letih obrodilo prekrasne sadove. Kamor je stopila njegova noga, česar se je lotila njegova roka, vse se je počasi, a sigurno bližalo uresničenju. Da pa je mogel na verskem, gospodarskem in kulturnem polju toliko dobrin ustvarjati — je jubilatni poudaril — da se ima zahvaliti ljubemu Bogu, od katerega je prejel moči in poguma, dalje svojih nekdanjih in sedanjih g. kaplana pomoči ta podpori faranov, katere je vzgajal četrt stoletja.

In ta lepa vzgoja je privedla na akademijo toliko ljudstva na predvečer njegovega godu! Z veseljem in hvaležnostjo so se oklenili svojega voditelja, za katerega so pošiljali gorko prošnjo v nebo, naj bi bilo še naprej naklonjeno svojem služabniku, da bo mogel še veliko dobrega v večno slavo in v dobrobit faranov storiti. S to tiho prošnjo se je ljudstvo radostno in veselo vračalo na svoje domove.

Hranilnica na Jesenicah

v župnišču najvernejše hrani

Vaš denar

Uraduje vsak delavnik od 8.—12. in 14.—17.
v nedeljo od 15.—17. ure.

Medved ali kali? (Stranje.)

Komaj so nekateri posestniki odgnali svojo drobnico malo višje proti planinam, že se spet ponavljajo govorice o medvedu. Nekateri trde z vso gotovostjo, da so dobili njegovo pravo sled in mu po stopinjah sočeti prisojajo precejšnjo starost. Govore, da je precej skode naredil posestnikom Balantič iz Zupanjih njiv in Zamljenu iz Bisteršice. Raztrgal da jim je precej ovac. Drugi, bolj maloverni pa zmajujejo z glavami in so tega mnenja, da hodi okrog medved v človeški podobi in krade ljudem živino. Svar je prijavljena glavarstvu v Kamniku in potem naj bo medved krščen ali ne-krščen, gorje mu!

Nagla smrt. (Priča.)

V petek 9. t. m. zjutraj je pretresel vso našo okolico nepričakovani dogodek. Flaisaker Jožef je šel zjutraj v gozd nakladat steljo. Ko je nakladal voz, se je nenkrat brez besed zgrudil in ni več vstal; umrl je v par minutah. Zadel ga je kap.

Gasilski praznik (Nadgorica.)

Malokdaj, ali skoraj nikdar se ne bere v časopisu o delovanju naših gasilcev, katere smemo brezdomno pristevati med najbolj agilne v okolici Ljubljane. Lansko leto v jeseni so si omislili novo moderno motorno brizgalno tvrdke Rosenbauer z Linca, katere ima to prednost, da se lahko postavi na poljubno mesto, kar je velikega pomena. Motorizirana ima 15 k. s. ter deluje poljubno na eno, dve ali tri cevi. Ker na se je društvo z nabavo motorke močno zadožilo so si naši fantje in moške omislili elektono loterijo, da se rešijo dolga. Srečke prav pridno razpečavajo kar sami. Zrebanje, ki bo združeno tudi z blagoslovom motorne brizgalke in velike vrtnice veselice, se bo vršilo nepreklicno dne 29. jun. 1930. K tej slovesnosti vsi vlijudno vabljeni!

Zdrav kraj. — Zvesta dekla. (Goriče.)

Kako zdrav je naš kraj pod Gorami blizu zdravilišča Golnik, kaže to, da ni bilo v naši župniji od 11. maja 1929 nobenega mrlja — torej celo leto. Pozna se, kako smrekovi in jelkovi gozdovi vplivajo na zdravje človeka. — V Goričah pri gospodarju Antonu Logarju pa živi že trideset let kot dekla Marijana Snedeč. K sedanjemu gospodarju je prišla l. 1900. Bila je vedno zanesljiva, poštena in pridna in pač zasluži to priznanje!

Gasilno društvo.

(Dolne Kamenice pri Novem mestu.)

Pri nas smo imeli 1. decembra minolega leta ustanovni občini zbor prostovoljnega gasilnega društva s sedežem na Dolnih Kamenicah pri Novem mestu, na katerem je bil izvoljen prvi odbor z načelnikom Jakobom Planinškom. Društvo šteje že danes 70 delujočih članov ter se lepo razvija in napreduje. Motorno brizgalno smo že naročili. Močna bo 20 konjskih sil. Počljeno nam jo do 25. t. m. Pridno se pripravljamo že tudi za gasilni dom. Apno, kamen, posek in les je že deloma pripravljeno. Člani gasilci in vsi prijatelji gasilstva sploh, pomagajte in podpirajte naše delo — delo, za katero najsihude dan ali noč, brat bratu gre na pomoč! Vsi hodimo zavedni prijatelji gasilstva! Dne 1. junija se vsi blagoslovitelji nove motorne brizgalne pri podružnici sv. Janca na Dolnih Kamenicah. Na prostem se bo brala sv. maša, nato bo govor in blagoslovitev brizgalne. Popoldan ob 3 se vrši velika vrtna veselica z bogatim sporedom.

Sadjska podružnica. (Sora.)

V dobi zadnjih let se je razvilo življenje in delovanje podružnice Sadjskega in vrtnarskega društva do jako razveseljive stopnje. Nekateri delujejo izvrstno. To je dalo povod, da se je ustanovila tudi pri nas podružnica Sadjar-

skega in vrtnarskega društva. Nattavili smo plug v to ledino, imamo člane, kateri so res za procvit te panoge gospodarstva in niso materialisti, ampak idealisti. Ti so za začetek najboljši. Po jako spodbudnih besedah in nagovoru g. višjega sadjskega nadzornika Humeke, našega 60 letnega jubilarja, katerega govor je prav dobro deloval na zbrane poslušalce, se je ustanovila podružnica 25. marca. Sestavil se je odbor, ki ima težko in jako neahvalno nalogo. Blagajna je prazna, upanja na pomoč malo, potreba pa veliko in mnogo, mnogo lepih načrtov. Radi bi sušilnico, škroplilnico, drevesnico. Sadje uspeva pri nas jako lepo tudi ob taki slabotni oskrbi, kakor jo ima. Bo pač pokazalo jeseni, kaj imamo, ko se bo priredil krajevni sadni ogled. Nekaj možakar je vprašal našega člana, čemu zopet ta novost, namreč podružnica, češ, saj je ni treba. On ga pa vpraša, zakaj pa ti novosti, da ne nosi kvetrovcev in hodničnih hlač, ampak šimi čevlje in fabriške hlače. »Zato, ker svet tako pelje,« se odreče mož. In tudi nas tako svet pelje, da moramo, ako hočemo, da ne ostanemo čisto na kraju sveta, sami sebi pomagati. Ne smemo gojiti lesnik in druge navlake, drugje pa lepo sadje, še ena stvar. Tudi naše gospodinjine in dekleta spadejo v naš krog. Vrt mora dobiti drugo veljavo: naša zelenjava je slaba, naše cvetice blede, dajo. Pridružite se nam! V skupnosti je moč!

Poroka.

(Skofja Loka.)

Dne 11. maja je naš g. župnik poročil g. Jožeta Prevodnik z gđ. Marijo Klobov. Tako ženin kot nevesta sta bila 13 let člana Mar. družbe, ne le na papirju, ampak tudi po življenju. Tudi težka vojaška služba ženina ni omejila v zvestobi do verskih načel želim obema čisto sreče na potu življenja!

Osebnosti.

(Stanga pri Litiji.)

Dne 18. t. m. bodo obhajali pri uglednem posestniku Alojziju Zustu že tretje ženitovanje in to v kratkem času.

Najprej se je poročila hči Marija s strojnikom Andrejem Juhanta, potem se je poročil oče Alojz Zust, 18. t. m. se bo pa poročila Fani Zust z železniškim delavcem Ivanom Vožlom. S tem je izgubila tukajšnja Mar. družba dve zvesti članici. Oba ženina pa uživata tudi splošno priljubljenost.

Vsem novim parom pa želimo mnogo sreče in na mnoga leta!

Novi zvonovi.

(Gabrijela pri Trzinu.)

Velikonočni ponedeljek je bil v Gabrijelah lep praznik. Dobili smo nove zvonove pri prijazni cerkvi sv. Lenarta. Blagoslovil jih je domaći g. župnik. Vse je bilo veselo, ko so se oglasili iz visokih lin. G. Ivan Starina je za to slovesno priliko zložil dolgo pesem, katere pa radi pomanjkanja prostora ne moremo priložiti v celoti. Zato samo eno kitico: Ti zvonovi bodo zvonili, — te na oni svet spremlili. — Ta zvon bo še zvonil, — ko boš ti že v zemlji gnul — in zvonar, ki ga je vtil.

Društveno in cerkveno življenje.

(Iz Blagovice.)

Na belo nedeljo je tukajšnje Prosvetno društvo priredilo zelo zabavno igro. Igralci so prav dobro rešili svoje vloge, le udeležencev je bilo premalo, ker je bil ta dan romarski shod v bližnji župniji in ker je bila ta dan tudi igra v Krašnji, kjer je bila, kakor pravijo, udeležba tudi slaba. Kakor čujemo, bo to zabavno igro Prosvetno društvo še enkrat ponovilo: če prej ne, pa pozimi. — Lep in pomenljiv dan za župnijo je bil 25. marec. Ta dan je bilo 63 žena sprejetih v Marijo družbo, ki se je v župniji nanovo ustanovila. — Dobili smo novega organista v osebi Franca Mraka, ki je začasno upravljal organistovsko službo na Sv. Gori. Že njegov prvi nastop nam daje upanje, da bomo z njim vsi farani zadovoljni.

Sv. Florjan, gasilcev patron. (Dobova.)

V nedeljo 4. maja so kakor povsod tudi v Dobovi gasilci počastili sv. Florjana. To je v

naši fari ena največjih parad in zakaj ne? Pet gasilnih društev, vsi iz naše fars in sicer iz Vel. Obrežu, Loč, Mosteca, Mihalovca in Rigone so se pod vodstvom podnačelnika posavske gasilske župe z gasilsko godbo iz Loč udeležili sv. maše, pri kateri je igrala godba iz Loč. Po sv. maši se je cela armada gasilcev udeležila sestanka in defilirala pred župnim podnačelnikom. Nato je vsaka četa odšla v svojo občino domov. Take parade ne zmore vsaka fara! — Kmalu bomo imeli zopet slavnost blagoslovitve gasilnega doma na Vel. Obrežu v naši fari. In kadar vas bo, dragi gasilci, pozval sv. Florjan, da pomagata pri požarih, bodite uverjeni vsi gasilci dobovske fars, da se bomo tudi na vaš klic »Na pomoč!« radi odzvali vsi Dobovčani. Le eno bi bilo želeli, da se sedaj, ko prihaja sezona veselice, omeji število veselice gasilnih društev. Že res, da gasilno društvo potrebuje sredstev za vzdrževanje raznih priprav itd., ali popivanje in vpitje na veselicah bi ne napravilo dobrega vtisa. Pomislite, da so gasilna društva ona, katerim so naklonjeni vsi in ohranili si boste gasilce to naklonjenost naroda le s sigurnim in lepim nastopom v javnosti!

Gasilci.

(Dolenji Lazi pri Ribnici.)

Pred dvema letoma je bilo tukaj ustanovljeno prostovoljno gasilno društvo, ki se je v tej kratki dobi že zelo lepo razvilo. Postavilo si je za svoj lastni gasilni dom in si kupilo motorjo. Uživa vsestransko naklonjenost. Tako so se ga letos spomnili fantje in mošje iz Kanade in mu poslali približno 2500 Din. Pri nabiranju tega zneska ima največ zaslug tov. Janez Novak, ki je odšel pred par leti v Kanado. Tudi občina Ribnica in vas sama se ga spomnita vsako leto in mu pomagata z denarjem po svojih močeh. Na občenem zboru, ki se je vršil 27. aprila, je bil izvoljen sledeči odbor: načelnik in poveljnik Ivan Lovšin, njegov namestnik Frane Lovšin, tajnik Fr. Boh, blagajnik Ignac Prijatelj, odborniki Anton Boh, pregledovalec ručinov Anton Kraje in Stane Mihelič. Za častna člana je radi velike naklonjenosti in zaslug za društvo izbralo društvo g. Oskarja Koslerja,

ki je obenem hater motorne brizgalne, in g. Janca Kozina. Tudi za zlet Jug. gasilske zveze se društvo skrbno pripravlja. Le tako naprej!

Berevnica.

V nedeljo čne 18. maja t. l. ob 3 popoldne bo v dvorani Prosvetnega doma skriptično predavanje: Preganjanje krščanstva v Rusiji. Predaval bo univerzitetni profesor g. dr. Franc Orivec. Videli boste 45 slik, ki kažejo grozote tega preganjanja. Vsi prav lepo vabljeni!

Radio.

Vsak delavnik: 12.30 Reproducirana glasba — 13.00 Casovna napoved, borza reproduc. glasba — 13.30 Iz današnjih dnevnikov — 17.30 Koncert Radio-orkestra.

Četrtek, 15. maja: 18.30 Iz finančnega gospodarstva — 19.00 Srbohrvaščina — 19.30 Uvod v kazenski zakonik — 20.00 Prenos iz Zagreba. — Petek, 16. maja: 18.30 Iz socialne fizike — 19.00 O Ameriški ženi — 19.30 Italijansčina — 20.00 O petju in življenju ptic — 20.30 Maj v besedi in pesmi, Koncert Radio-orkestra. — Sobota, 17. maja: 17.30 V dolini gradov — 18.00 Koncert Radio-orkestra 19.00 Nemščina — 19.30 Nacionalizem in misijonstvo — 20.00 Prenos iz Beograda. — Nedelja, 18. maja: 9.30 Prenos cerkvene glasbe — 10.00 Versko predavanje — 10.20 O šolskem zakonu — 11.00 Koncert Radio-orkestra, — 11.30 Tedenski pregled — 15.00 Zagar: Vrtnec (St. Jakobski gled. oder) — 15.30 Brusičani se vkup zbero — 17.00 Reproducira glasba — 17.30 Bohuslavovi spomini — 20.00 Prenos koncerta Prosvetnega društva Krakovo-Trnovo. — Ponedeljek, 19. maja: 18.30 Francoščina — 19.00 Kontrola mleka v Ameriki — 19.30 Angleščina — 20.00 Koncert Radio-orkestra. — Torek, 20. maja: 18.30 Sokolstvo in treznostni pokret — 19.00 Italijansčina — 19.30 Ruščina — 20.00 Prenos iz Zagreba. — Sreda, 21. maja: 18.30 Otroški kotiček — Podobe iz slovenske literarne zgodovine — 19.30 Francoščina — 20.00 Koncert pevskega društva »Cankar« (prenos) — 21.00 Koncert Radio-orkestra.

Kmetje, oklenite se Kmet. zveze!

J. V.:

Kako in kdaj zakon kaznuje?

(Kazenski zakon.)

Spoznali smo, kaj je kaznivo dejanje sploh in pod kakimi pogoji moremo neko storjeno kaznivo dejanje storilcu šteti v krivdo oziroma pod kakimi pogoji ga moremo kaznovati. A kazniva dejanja nikakor niso med seboj enaka, temveč so po svoji težini različna; n. pr. umor in razžaljenje časti — to sta dve kaznivi dejanji, a je vsakomur jasno, da bo umor težje kazniv kot žalitev časti — ker gre tu za kršitev važnejše pravne dobrine. Kajpak je tudi isto kaznivo dejanje pri različnih storilcih po svoji naravi različno in mogli bi razdeliti kazniva dejanja v nešteto vrst. Zakon jih je razdelil v dve glavni skupini: v zločinstva in prestopke. (Stari avstrijski kazenski zakon jih je delil v 3 skupine: hudodelstva, pregreške in prestopke.) Zločinstva so tista kazniva dejanja, za katere zagroža zakon kazni smrti, robi je (ječe) ali zatočenja, prestopki pa tista, za katera je zagrožena kazen strogega zapor, navadnega zapor ali denarne kazni. Dejanja, ki so storjena iz malomarnosti, so povečini prestopki, a zločinstvo naklepoma storjena kazniva dejanja; le v nekaterih težjih primerih je tudi dejanje, storjeno iz malomarnosti, zločinstvo; prestopki pa so storjeni ali naklepoma ali iz malomarnosti.

Ko je kaznivo dejanje, njegova kakovost in težina ugotovljena, in je ugotov-

41 RAZNO.

Svoje vrste okusi. Lani so Francozi slovesno obhajali 500 letnico Devica Orleanske. Ob tej priliki so na neki ženski gimnaziji v Parizu uprili dvigati dar, ki mu ga zorili življenje in smrt junjske device. Ob koncu prizora se Devica Orleanska v nebesih — poroti z maršalom Fochom, ki je pred kratkim umrl. Toda brumna pisateljica tega prizora, ki hoče dati duška nacionalno — solidskim željam, je imela smolo. Študentka, ki je imela vlogi maršala Focha, je zbolela. No, pa to si študentke pomagale z našopanim močilem in prikakovani prizor poroke se je lahko nemoteno izvršil.

Moderna natezalnica. — Po Kitajskem so po vojni na dnevnem redu razne vstaje ter medsebojni po-boji. Vedno prelivanje krvi je rodilo nebroj razbojniških tolpe, ki ogrožajo življenje ter imetje. Župan v Velikem Šangaju je vpeljal uporabo moderne natezalnice. Ujetega razbojnika

Lorenski učitelj

Roman.

Krušna Marija je zmajala z glavo:

»Kaj bi rekel ubogi moj sinček, kadar pride, pa bi me ne našel tukaj, ali če ga ne bi iskala?«

Avtomobil je hitro pridrčal v vnožje trga in krenil na desno. Na koncu trga je čakal Martin v rjavi obleki, s palico v roki in z zavhanimi brki. Pridel je zdaj k Orani in bili so trije srečni potniki.

Kmalu so dospeli na bulejsko postajo, kjer je začetek dolge in edine ulice, ki pelje na trg med velik šop hiš in ulic okoli mestne hiše.

Jakob je imel prijatelja, trgovca na trgu Republiki. Ko ga je bil obiskal in ko so okusili sloveče slaščice in belo domače vino, sta šla mlada zaročenca skupaj po trgu naprej, oče pa za njima. Pri drugiljariju je Martin kupil poročni prstan Orani, Orana pa Martinu. Pri trgovcu z blagom je ženin kupil kos krasne črne svile nevesti za poročno obleko, nevesta pa je podarila ženinu ovratnico in srajko iz tenkega platna. Šli so nazaj na trg in izbrali pri knjigarju — to je bil drugi Jakobov prijatelj, prvi je bil mestni župan g. Kun — dva molitvenika, vezana v lepo marokansko usnje, z zlato obrezo in mnogimi svilenimi trakovi. Bilo je še zgodaj, ko so običajne darove in več drugega spravili v kovček na vozu, ki je stal pred vrati g. Steingerja, knjigarja.

Vsi trije so po končanih opravkih šli v prijateljsko gostilno in stopili v sobo, ki jo je gostilničar zanje pripravil.

Proti koncu kosila je Orana hotela z materjo govoriti po telefonu.

»Če bo odgovorila, bom tudi jaz govoril z njo,« je rekel Martin. Z Orano sta zapustila obednico in v sosednji sobi je nevesta snela telefonsko slušalo in zahtevala »zvezo s Križem, številko sedem.«

Skoro takoj na to je zvonček zazvončkljal.

»Govorim li z gospo Baltusovo?« reče Orana smehljaje.

»Da! Zakaj vas pa še ni nazaj? Tako sem bila v skrbeh.«

»Jaz sem kriva.«

»Tedad odpuščam.«

»Zares lep dan. Martin me je razvadi: ne samo obleko iz najlepše svile, ne samo molitvenike in poročne prstane, tudi zlato zapestnico mi je kupil. V petdesetih minutah smo na Križu, videli boste vse.«

»Si srečna, draga Orana?«

»Popolnoma.«

»Tudi jaz bom kmalu. Pomisli...«

»Kaj je novega?«

»Zmanjkalo je tri kose kruha, ki sem jih zanj položila ob warndtskem lesu. Nekdo mi je pravil, da je videl mladeniča, ki je podoben tistemu, ki ga pričakujem. Blodil je po cesti in ga boste srečali. Dobro pogledjte! Tisti mladenič je borno opravljen; na rami ima sveženj jermenov. Od daleč neprestano opazuje naš Križ: zdaj se približa, zdaj se odmakne.«

»Nikar se tako ne vznemirjajte z ljudskimi čenčami! Čujte, blizu mene je drugi mladenič, Martin, saj veste!«

»Oh, da!«

»Prosi, če sme z Vami govoriti.«

»Reci mu, naj govori!«

Orana je dala slušalo zaročencu.

Ijena krivda storilca z ozirom na to dejanje, stopi na svoje mesto dejanju oziroma krivdi primerna kazen. Toda ali zadostujejo za nastop kazni ti navedeni pogoji, ali pa se je treba pri vsem tem vendarle ozirati še na kakke druge okoliščine oziroma pogoje? Vsekakor pride v poštev vprašanje, kje in kdaj je kaznivo dejanje storjeno. Ni vseeno, ali je kaznivo dejanje storjeno na Japonskem ali v Jugoslaviji in tudi ne, ali je storjeno danes ali pred 50 leti.

Kje mora biti neko kaznivo dejanje storjeno, da se bo storilec, pri katerem so podani sicer vsi drugi pogoji kaznivosti, kaznoval pred našim sodiščem oziroma da ga bo dosegel naš zakon?

a) V državi sami (Jugoslaviji), pa naj bo storilec kdorkoli, tu- ali inozemec in naj bo izvršeno dejanje na suhem, na vodi ali v zraku.

b) Izven države:

1. Če je storjeno kaznivo dejanje na našem domačem brodu ali zrakoplovu, kateri se nahaja izven območja naše države, pa naj bo storilec kdorkoli.

2. Kjerkoli na svetu, če kdo stori kaznivo dejanje, ki je v zakonu posebej imenovano; to so zločinstva proti obstoju države in njene ureditve, veleizdaja in vojna ali diplomatska izdaja države, vohunjenje in ogrožanje notranje varnosti v državi, dalje ponarejanje denarja, javnih listin in službenih knjig, zapisnikov, osebnih legitimacijskih papirjev ter zvodništvo v inozemstvo. Če učini storilec katero od teh dejanj, pa naj bo kdorkoli (tuzemec ali inozemec) in naj ga stori kjerkoli, se

prične zoper njega kazenski progon tudi, če se dotični nahaja v tuzemstvu (v kolikor je seveda to mogoče).

3. Za tuzemce (naše državljane) veljajo vsi predpisi našega kazenskega zakona, pa naj stori ta katero izmed kaznivih dejanj tu ali v inozemstvu, torej kjerkoli, le da je razlika v načinu kazenskega progona kaznivih dejanj, navedenih pod točko 2. in ostalih kaznivih dejanj. Pri prvih se prične progon uradno takoj, čim državni tožilec izve za dejanje in storilca, glede drugih pa šele tedaj, ko storilec pride v domačo državo, bodisi sam, bodisi da ga izroči tuja država. — Za inozemce pa, ki store kaznivo dejanje v inozemstvu, pa velja, da se preganja le v tistih primerih, ki jih zakon posebej navaja, in to so:

a) V tistih, ki sem jih navedel pod točko 2.

b) Če stori kako drugo kaznivo dejanje, ki je naperjeno zoper Jugoslavijo ali njenega državljana, a to pod pogojem, da predpisuje zakon za dotično dejanje vsaj kazen zapora, in če storilec bodisi sam pride v našo državo, bodisi da ga tuja država izroči naši oblasti.

c) Če stori kako kaznivo dejanje zoper tujo državo ali inozemca, za katero dejanje predpisuje zakon najmanj robijo, a le pod pogojem, če pride v našo državo vsa tuja država, zoper katero oziroma zoper katere državljane je bil zločin naperjen, ne zahteva izročitve tega zločinca ali če je bil ali če je bila ta zahteva zavrnjena. Vendar se tu zahteva pogoj, da kazenski progon odredi ministrstvo pravde,

Pretrgano zagrinjalo

»Gospod Klavdij se je odpeljal z vozom in se kmalu vrne. Pusti mi listnico, jaz mu jo vrnem.«

Deklica ji je dala listnico in odhitela. Mira se je za trenutek obotavljala, potem si je pa dejala:

»Moj zaročenec mi ne prikriva ničesar, zato tudi ni nič hudega, če pogledamo v njegovo listnico.«

Našla je v njej Cecilijino brzojavko in postala mrtvaško bleda, ko je prečitala štiri besede.

»Prideva danes zvečer, Cecilija.«

Klavdij ji je bil sicer povedal, da je gospa Arnatova umrla toda o Ceciliji ji ni nikoli govoril. Čemu torej ta brzojavka? Ali bo poskušala zadnjič, da ji ugrabi Klavdija? Mira je znova občutila silno ljubo-sumnost. Klavdij se je odpeljal na kolodvor Ceciliji nasproti, njej pa o tem ni črnil besedice. Kmalu bo lepa Cecilija tukaj in bo zopet osvojila Klavdija.

Klavdijeva listnica se je stresla v njenih rokah. Mira ni mogla več zadrževati svoje radovednosti. Pregledala je vso vsebino listnice. En predel je bil naprt s ključavnicco, toda to Mire ni zadržalo. Potegnila je tako močno, da je ključavnica počila. Potegnila je papirje iz predela in s strahom opazila, da so to pisma, ki jih je pisala Cecilija.

Čitala je prvo:

»To je moje prvo pismo, ki Ti ga pi-

— »Ali res Vi govorite?« je pozval daljni glas.

»Seveda!«

»Nisi pravzaprav ti?«

Ubogí dečko ni razumel. Odrnil je:

»Drago mi je, ako želite; v čast mi bo, ako me likate. Zdrava, mamica!«

Orana je viknila od strahu:

»Nesrečnej, kaj si storil? Hitro mi daj slušalo! Mama!... Mama!... Več ne odgovarja!... Mama!«

Se dvakrat je poskusila dobiti odgovor, pa zaman. Planila je iz sobe in tekla v obednico, kjer je Baltus po kosilu pušil in ogledoval gostilniški vrt.

»Hitro! Idimo! Pri telefonu sem klicala mater, pa je mahoma utihnila. Znova sem jo zaklicala, a ni odgovora. Idimo, prosim Vas!«

Na drugem koncu žice, v šolski kuhinji na Križu, je krušna Marija slišala Martinov glas in menila, da čuje svojega sina. Po vseh žilah ji je zaplala kri in ko je dospela do nje beseda »mamica«, ni dvomila več. Od prevelikega veselja ji je počilo srce.

Na lahno je zdrsnila ob kuhinjski steni na tla. Da bi se pomirila, je rekla po tihem: »Saj mi ni nič.« Toda roki je položila na srce, ki je preveč ušipalo. Obraz je obrnila v senco. Dolgo minuto je bila v omedlevici. Nato se je nekoliko naslonila na komolce, a ni videla nič. Se enkrat odpre ustnice: »Saj sem vedela, da pride moj sin in je res prišel. Mamica! Mamica!« Toda glava se ji nagne, ustnice poljubijo tla in otrpnejo. Krušna Marija je zaprla oči in jih ni več odprla.

12. Odločitev.

Velika množica se je zbrala k Marijinemu pogrebu. Iz mnogih sosednih občin je prispelo učiteljsko, celo iz Metza in še bolj od daleč. Toda pravo,

pristno in odporno lorensko ljudstvo je tudi vznemirila novica o smrti matere in o žalosti Jakoba Baltusa. Zvedeli so, da je neka uradna oseba vodila učiteljsko borovanje pri Sent Naborju in »govorila proti veri« in da se kriški učitelj ni dal ustrahovati. Zato so se zbrali možje, da vidijo in počaste njega, ki je bil že v mirnih časih junak: v vojski se namreč vsa-kdo kaj upa, kar je pač naravno.

Preteklost, javno mnenje in žalovanje je torej govorilo za tega siromaka, ki je stopal na čelu spreveda, ko so Marijino truplo nesli na grobišče. Žene so šepetale: »Kako žaluje! Res je ljubil to Marijo! Saj mu je bila nežna kakor mlada žena! Tudi Orano pogledite, ki stopa pred nami: device na cerkvenih oknih niso tako pokončne, niti so jim tako malo mar pogledi, ki jih iščejo. Povem vam, da je trdna v veri, pogumna in neupogljiva, živa slika naše lorenske dežele, kjer so možje le radi tega tako vrli, ker imajo tajen, skrit in ljubeč zgled poleg sebe.« Možje so si govorili po tihem in pravili stvari, ki jih je bilo trpe-keje čuti.

V sprevodu je bilo videti tudi poljske rudarje, Poljake v sklenjeni vrsti iz huvskega rudnika. Morda jim je Baltus poučeval otroke. Toda te postavne korenjake bledordeče dlake in širokih lic je kot verne može semkaj pripeljala pobožnost. Nekoliko ob strani so stali, ko so se na grobišču po opravljenih molitvah gnetli kriški župljani, učiteljivi prijatelji in Marijine prijateljice, hoteli drug pred drugim krsto poškopiti z blagoslovljeno vodo in oditi domov na delo, v navadno pridobitno življenje. Zadnji so nastopili Poljaki. Od daleč so zagledali, kako se je velika gruča tistih, ki so že poškopili z blagoslovljeno vodo, zbrala okoli visokega križa na sredi grobišča. Je li kak nagovor tako pritegnil prebivalce?

privežejo na lestvo iz bambusa. V lestvo spu- stijo električni tok, ki povzroča tako nezno- me bolečine, da prizna vsak tolovaj takoj vse zločine. Trdijo, da je električna natezalnica za žalostne razmere na Kitajskem zelo primerna in se je že dobro obnesla.

»Drevo, ki žre opice.« Znano je, da se dobe mesojede rastline. Da bi pa rasla kje drevesa, ki žro opice, je akoraj neverjetna novost, ki jo je prinesel neki brazilski raziskovalec s svojega potovanja po notranjosti Guyane (Južna Amerika). Ta drevesa, ki žro živali, izdihavajo po navedbah omenjenega raziskovalca othoh, oster duh. Gorje bitju, ki se izgubi v njihovo gostoto vejevje in pride v dotik z listi. Listi, ki so precej veliki, se zgrnejo okoli bitja in se odprejo šele čez nekaj dni, da izmečejo kosti svoje žrtve. Na ta način pogine vse polno opic.

Vesten človek. Neke- mu železničarju so dali v Ljubljani na glavnem kolodvoru posodo olja in mu rekli: »Pojdite po progi in tam, kjer se dve tračnici stikata, vlijte med nje par kapljice olja.« Mož je šel. Vsi so

sem, dragi Klavdij, toda to ni prva misel med nama dvema. Dosedaj naju je ločila temna senca, Mira, hudobni duh naše rodbine...

Mira ni mogla čitati naprej. Hudobni duh naše rodbine... Tako zelo je Cecilija dvomila o njej, in brez dvoma tudi Klavdij! Ko je izginila, sta se obadva približala drug drugemu, si priznala ljubezen, delala načrte za bodočnost — iste kot je delal Klavdij z njo — ne da bi se vprašal, kaj se je zgodilo z nevhvaležno Miro, ki je posla tatica.

Skušala je čitati naslednja pisma. Bila so polna ljubezenskih izrazov in otročarij, tako da si ni upala čitati vsega.

Vzela je samo še zadnje pismo, da vidi, kateri dan je bilo pisano in da zve, kdaj se je končalo to ljubavno dopisovanje.

Zadnji list je bil črno obrobjen. Gledajoč ob žalosti se je Mira slednjič odločila, da ga prečita:

Moj dragi zaročenec!

Zadnjikrat začnem pismo s temi besedami. Moja dolžnost je, da Ti vrnem dano besedo. Ne samo, da je naša družina uničena vsled smrti matere, ki jo je spravila žalost v prezgodnji grob, temveč nas je tudi onečastila obsodba, ki jo je zahteval oče za Lucijana.

Bog daj, da Ti Mira ustanovi mirni in lep dom, o katerem sem sanjala, da Ti ga bom mogla dati.

Ostala bova prijatelja.

Milo se ji je storilo, ko je prečitala to žalostno pismo, in solze so ji stopile v oči. Tako je zvedela, kakšna drama se je bila

odigrala v tej rodbini in kako se je Cecilija odrekla s težkim srcem.

Pomirila se je. Spoznala je, da Cecilija ne prihaja čenues z zahrbtnimi nameni. Uvidela je pa tudi, da se je bila zaman žrtvovala, ko je skušala rešiti rodbino, ki jo je sprejela pod streho. Usoda jo je kljub temu uničila.

Mira se je prestrašila, zakaj voz je prihajal po cesti. Hitro je spravila pisma nazaj v listnico.

Bili so cigani, ki so se v koraku peljali mimo. Bilo jih je več družin. Mira jih je gledala. Ni se jih bala, nasprotno, čutila je neko posebno nagnjenje do njih. Tudi oni so radi živeli na samem, proč od ljudi, ter hodili v neizmerne dalje.

Mlado dekle se je približalo Miri. Bila je stasita in imela je temno polt. Obležena je bila v pisano krilo in pestrobarven jopič. Ostro je gledala Miro. Tej je bil ta pogled neprijeten; vzela je iz listnice bankovec ter ga ponudila dekletu.

Mesto da bi vzela denar, je pa ta prišla Miro za roko ter ji s prstom pokazala na majhni modri znak, ki ga je imela zarisane v kožo. Pokazala ji je nato, da ima tudi ona čisto isti znak na zapestju. Nato je odrinila bankovec, izpustila Mirino roko in dejala:

Z našo UMETNO mošlavo esenco „Moslin“

si lahko vsakdo z malimi stroški pripravi izvrstno oblačila in udarbo doma in pišče. Cena 1 stekla 100 g. za 12 litrov Din 300.—, po pošti Din 350.—. Dohi se samo v drogeriji A. Kano, Ljubljana in drogeriji M. Kene, (Wolfraim) Maribor, Gosposka ulica 33.

»Ciganka od ciganke ne sprejema miloščine.«

Mira jo je natančno pogledala. Primerjala je obe roki in oba znaka in ni mogla več dvomiti: njen oče, ki ga ni nikoli poznala, je bil ciganskega rodu.

Sedaj je razumela, zakaj si je vedno tako želela svobode, sinjih dalj in sanj: ciganska kri se pretaka po njenih žilah.

Ciganka jo je gledala in čitala njene misli. Pogledala je Miro od nog do glave in dejala z resnim glasom:

»Zakaj nosiš to obleko, ki ne pristaja našemu rodu?«

Mira ni odgovorila ničesar. Saj ni mogla razložiti ciganki, da si ni ona sama izbrala svojo usodo, da je njen oče pred več kot dvajsetimi leti zapeljal ubogo bretonsko služkinjo in da so otroka, ki je ostal sirota, sprejeli v svojo hišo dobri ljudje, katerim se je smilil. In jutri bo ta ciganski otrok postal soproga bogatega industrijca. Pozabiti bo morala svoj rod in prirojene želje po svobodi...

Ciganka je pogledala Miro pomilovaje in ponosno odšla. Njene steklene in koraldne ogrlice so živketale pri njenih trdnih korakih. Mira je sledila s pogledom tej vitki postavi, ki ji je bila podobna.

Nenadoma se ji je pa posvetilo kot blisk: njen rod jo je klical! Ti ljudje so se vedli proti njej kot proti pravi sestri. Zanje Mira ni bila tujka, napram kateri so imeli nezaupanje, temveč otrok, ki se vrača pod domačo streho, ki se je odločil, da živi z njimi revno, a svobodno.

Se je bil čas, da se reši spon, ki jo bodo zvezale za vedno. Če bi danes odšla

42

le pozabili nanj. Čez 8 dni pa pride iz Maribora brzojavka: »Poslajte mi oler ker sem vse porabil.«

Največja lokomotiva za brzovlake v Evropi. Naravili so jo v Wiener Neustadtu in bo prometovala na progi Dunaj—Salzburg. Pogoji je bil, da leče pri prečni napetosti 10% vagonov v teži 550 ton s hitrostjo 60 km na uro, po ravnini pa mora razviti hitrost 110 km. Doslej najhitrejšo vožnjo med Dunajem in Salzburgom bo nova lokomotiva skrbila za pet četrt ure.

Koliko zaslužijo angleški pisatelji. Neki angleški časopis je nedavno prinesel nekaj števil o prejemkih znanih angleških pisateljev. Na prvem mestu je pri nas popolnoma nepoznani Hall Caine, ki prejema letno kakih 28 milijonov dinarjev. Za njim pride Sir James Barrie s približno 13 milijoni dinarjev na leto. Bernard Shaw, kojega premoženje znaša kakih 140 milijonov, baje prejema 960.000 Din. Znani zgodovinar in pisatelj Wells ima letnih dohodkov okrog 5 milijonov dinarjev.

Ne. Prizor je bil skoro nem in kaj kratek. Neki mladič izmed onih drvarjev, ki delajo v samotni in kujejo naklepe, je bliskoma planil proti križu. Tista zastava, ki jo je bil Baltus na dan premirja med dva kamenita podstavka zasadil, je stala še vedno na istem kraju. Kako je bila že uvela in zaprašena! Dasi jo je dež izpral in veter na robovih raztrgal, je vendar še plapolala. Preden je kmo zaslutil, kaj namestila, je drvar že zgrabil drog, izdrl zastavo in jo vrget po tleh. Petdeset glasov je nenadoma zagrmelo, petdeset Lorencev je planilo na plan. Po kratkem metežu se je skrunitelj zastave zmuznil preko ljudi in izginil. Potem je nenadoma nastala tišina. Nekdo se je polastil zastave in vse roke ostalih so mu jo prepustile; zasadil jo je znova na prejšnje mesto, jo globlje zapičil in del:

»Da se mi je nihče ne pritakne.«

In to je bil tisti mož, ki je nekoč kriškim mrtvecem prinesel novico, da so staro domovino končno našli: Jakob Baltus. Odklonil je vsako zahvalo in pohitel za Orano. Videli so, kako je postavljeni oče sam poleg hčerke potr in upognjen korakal proti šoli, kjer naj jutrišnji dan že poučuje.

Naslednjega dne je prišel obisk, katerega se je učitelj bal. Naznanilno pismo je prispelo ob osmih, avtomobil ob enajstih. »Čedni mož«, kakor so govorile učiteljice, je urno skočil iz zaprtega avtomobila, za trenutek postal na prvi stopnici hodnika in se obrnil proti selu, zroč pol je, hiše, planoto onkraj hiš in iščoč slikovitosti v neznanim trgu. Nato je z lahno kretnjo odločil letenski površnik, ki ga je bil radi jutranjega hlada oblekel, ga vrget na blazine v avtomobilu in v tesno zapetem sivem suknjiču in s srebrno verižico v gumbnici zadovoljen stopil po stopnicah hodnika in pozvonil ob vratih občinske šole.

Orana je prišla in odprla. Poklonil se je:

»Gospod javni učitelj na Križu, prosim? ... Ah, oprostite: gospica Baltusova, kaj ne?«

»Da, gospod. Moj oče so šolo pravkar končali. Prosim: stopite za menoj!«

Stopala je pred njim in čutila, da jo ogleduje. Stopajoč tako skozi veliko učilnico in nato skozi hodnik, je Orana sklenila, da temu sovražniku njenega očeta ne bo dala prilike, govoriti z malo kriško Lorenko. — Dospevši do Baltusove pisarne, je odprla vrata, kažoč, naj vstopi:

»Grem po očeta,« je rekla, »na vrtu so.«

Baltus je okopal sočivje. Ko so otroci iz šole odšli, se je brž preoblekel v delavno, na komolcih že preluknjano, staro obleko, ki se ji je čimdalje bolj trgala in zgubljala podlaga. Prišel je gologlav, s prstenimi rokami in sršečimi brki. In to je pomenilo nekaj, kar je odposlanec prav dobro razumel, ko je Baltus vstopil.

»Prosim, vsedite se, gospod, na naslanjač; samo tega premore hiša.«

Učitelj je pokazal naslonjač, ki je stal med dvema stoloma ob zidu pod majhnim razpelom iz porjavelega mavea; sam pa je zravnal glavo in sedel za pisalnik nasproti uradni osebi.

Loterija Gasilnega društva »Savica« v Bohinju. Nedvigljeni so še dobitki na srečke: 3, 189, 254, 279, 343, 372, 350, 643, 664, 709, 769, 785, 807, 840, 897, 930, 1056, 1096, 1137, 1163, 1166, 1174, 1321, 1372, 1389, 1422, 1437, 1501, 1558, 1572, 1748, 1776, 2060, 2127, 2423, 2444, 2524, 2609, 2677, 2696, 2748, 2866, 2881, 2907, 3122, 3129, 3237, 3246, 3459, 3502, 3504, 3543, 3573, 3606, 3665, 3691, 3809, 3874, 3945, 4019, 4020, 4100, 4108, 4131, 4133, 4185, 4294, 4906, 5045, 5280, 5366, 5409, 5421, 5447, 5459, 5484, 5720, 5737, 5847, 5881, 5942, 5997. Nedvigljeni dobitki zapadejo 27. t. g. v korist društva.

Kamgarn za moške obleke

se dobro kupi pri

R. Miklauc »Pri škofu«, Ljubljana

s cigani, se bo lahko Cecilija poročila z Mortinom in ustanovila miren, srečen dom, o katerem sta bila oba sanjala.

Upala je, da ta druga žrtev ne bo zaman, zakaj prinesla bo Ceciliji novo ljubezen in srečo.

Imela je samo še vrniti svojemu zarotencu izgubljeno listino. Ni si upala mu ga sama predati.

»Pustila mu jo bom na mizi v svoji sobi, si je dejala, da jo lahko najde po mojem odhodu... Znova mi je pokazala uso, da ne smem okušati veselja pri tujcih...

Počasi je odšla proti hiši, iz katere se je čul otroški smeh. Njen dom bi bila morala postati, toda sedaj jo je zapuščala za vedno.

Hotela je oditi takoj, dokler je še imela odločen pogum in trdno voljo, ne da bi poprej videla Arnatove, ki so morali priti vsak čas. Pred odhodom je še hotela napisati Klavdiju poslovilno pismo, zakaj bala se je, da si premisli, če govori z njim.

XXII.

Po prašni cesti se je vračal v solčni vročini Klavdijev voz. Mladi inženjer je vozil sam, z njim pa sta sedela Arnat in Cecilija, oba črno oblečena, in s slastjo vdihavala topli, sveži zrak. Prišla sta se odpočiti, in čudila sta se, kako prijetno mirno je tu na deželi, daleč proč od hrupa velemele.

Ko se je Cecilija sestala s Klavdijem, je obvladala svoje genotje. Spregovorila sta par vsakdanjih, a prijaznih besed. Po njeni želji sta bila od sedaj naprej samo še prijatelja.

Voz se je ustavil pred vhomom v vrt. Gospa Mortinova jih je že tu pričakovala in skupaj so odšli proti hiši, koje večna vrata so bila okrašena za jutrišnjo slavnost. Njih žalostni obrazi in črna obleka so bili v čudnem nasprotju z belimi cveticami in z veseljem, ki je vladalo v hiši.

Arnat je z očmi iskal Miro, toda ni je videl, in vendar je bil upal, da jima bo prišla nasproti, ju pozdravila, ter rekla, da je pozabila žalitve.

Gospa Mortinova je govorila s Cecilijo, koje eleganco in ljubkost je občudovala. Rajši bi imela za snaho to plavalaso, mirno in prijazno dekle kot čudno Miro.

Cecilija se je naenkrat začudila:

»Kje pa je Mira?»

Gospa Mortinova je zmignila z ramami:

»Pravkar sem jo klicala, pa ne vem, kje je, in mi ni odgovorila.«

»Tako rada bi jo videla.«

Cecilija je čudno pogledala. Želela je bila, da bi se pri tem svidenju z Miro zopet sprijaznila.

Gospa Mortinova je trenutek pomislila, potem pa je dejala:

»Pridite gospodična, gotovo bova presenetili Miro v njeni sobi.«

Obe ženi sta pustili Klavdija in Arnata

ter odšli po stopnicah v prvo nadstropje. Prišedši pred vrata je gospa Mortinova dejala:

»Idite tukaj noter. Pustim vaju sami, ker nočem moliti vajinih pogovorov. Po dolgi ločitvi si imati dve sestri vedno dosti povedati.«

Odhitela je po stopnicah navzdol. Cecilija pa je potrkala na vrata. Ni dobila odgovora, in prepričana je bila, da Mira zopet sanja. Vstopila je, toda nikogar ni bilo v sobi, na postelji je ležala bela poročna obleka, in ob tem pogledu so stopile Ceciliji solze v oči.

Dejala si je:

»Morda je še bolje, da Mire ni tukaj. Ne vem, če bi imela pogum, ji govoriti besede, katere naj bi jo pomirile. Hočem ji rajši napisati par vrstic.«

Sedla je za mizo in s tresočo se roko napisala:

n Naznanilo. V nedeljo dne 18. maja vrtna veselica pri žel. otvoritvi postajališča Sela pri Otovu pri Črnomlju.

Učitelj: »Povej mi resnico, Janez, kdo ti je nalogo spisal?«

Janez: »Oče.«

Učitelj: »Čisto sam?«

Janez: »Ne, jaz sem mu pomagal.«

Moda. Mihec je prvokrat videl konja, ki je imel ostrizen rep ter začuden zaklical: »Mama, mama, poglejte konja z bubi-repom.«

ZA NAKUP

železa, pločevine, kavin, cementa, štor, strešne lepence, peči, štedilnikov, želez, bagaj, vodovodnih cevi, sesač, tehnic, osi, vozni peres, mrež, žar, postelj, vložkov, morske trave, žime, kolov, kuhinjske posode, mesoreznic, okovja za stave in pohištvo, orodja za obrtnike in kmetovalce, garant. kos, bergam. osel, b. v. firneža, terpentina, lakov, strojnega in prašnega olja, kربول, razne čopiče.

SE PRIPOROČA: TRGOVINA Z ZELEZNIHO
A. Sušnik, LJUBLJANA, Zaloška c.

Suhe smrčke

(mavroha) — vrako tudi najmanjšo množino — kupuje po 90 Din za 1 kg franko Ljubljana Sever & Komp., Ljubljana, Gosposvetska cesta 5.

Novo knjige in skladbe.

Mgr. dr. Josip Gunčević: Mešani zakoni. Mostar 1930. cena Din 10.—. Pisatelj se je v pričujoči knjižici lotil zelo resne ivarine. Mešanih zakonov, t. j. zakonov med katoličani in nekatoličani je pri nas vedno več in žal je prerado na škodo katoliškemu delu. Pisatelj najprej razlaga, zakaj Cerkev take zakone odsvetuje nato pa navaja načela cerkvenega zakonika glede mešanih zakonov. Knjižica je pisana v hrvaškem jeziku. — Priporočamo!

P. H. Sattner: Mašne pesmi za mešani zbor 2. oz. 4. natis. Cena partituri Din 40.— glasovom Din —. Kateri pevski zbor ne pozna Sattnerjevih skladb? Saj so nekateri že ponarodele; poje jih cela cerkev. Tudi pritojčje so primerne za vsak zbor na deželi. Sezite po njih!

Stanko Premrl: Zapojmo Mariji, 18 Marijinih spevov. 2. pomnoženi natis. Partitura stane Din 30.—, glasovi pa po Din 5.—. Tudi te lepe skladbe našega prvaka med cerkvenimi skladatelji toplo priporočamo!

Mali oglasnik

Vsaka drobna vratica ali nje prostor velja za enkrat Din 5. Naročniki »Domoljuba« plačajo samo polovico, ako kupujejo kmetijske potrebščine ali prodajajo svoje pridelke ali iščejo poslov oziroma obrtniki pomočnikov ali vajencev in narobe.

Dobro tesač zastopen za vse mere tesanega lesa išče dela, najraje kje na Štajerskem, Goranjskem in pa tudi Dolenjskem pri kakšni trvdki ali trgovcu, pa tudi pri kmetu. Ponudbe na upravo pod št. 5384.

Vajenec, ki ima veselijarstva, se sprejme tudi z vso oskrbo, dobro vzgojen. Travnik Fr., Trebnje.

Kmetiško dekle zdravo, 22 let staro, želi službo najraje kot pomočnica v kuhinji in drugo. Ponudbe upravi »Domoljuba« pod št. 5508.

Vajenec za sedlarsko obrt sprejme I. Kralj, Zelezinski.

Krojaški vajenec se sprejme takoj. Hrana in stanovanje v hiši. Ostalo po dogovoru. Karol Verbič, splošno krojaštvo, Dolenji Logatec.

2 mizarška vajenca z vso oskrbo v hiši sprejme takoj. Mizarstvo, Gasil-dom, Smlednik pri Medvodah.

Protje za pletenje pohištva 4-500 kg sortiranega na 3 vrste naprodaj. — Naslov v upravi »Domoljuba« pod št. 5485

Fanta poštežnega in pridnega, kmečkih starišev za kleparsko obrt sprejemem. Hrana in stanovanje po dogovoru. Grošič Stanko, klepar, Kranj, Glavni trg št. 179.

Pošiljite nam takoj Vaš naslov! Dnevno Din 200.—, 300.— in še več, lahko zaslužite s delom v Vašem domačem okraju. Znamka za odgovor. »TEHNA« družba, Ljubljana, Mestni trg 25/1.

Predam posestvo, gospodarska poslopja, v hiši elektrika, sadni vrt, gozd in njiva. Več pove Matevž Peterčič, Mošnje p. Radovljica.

Gospej ležeč, 24 obraten in malilnico na tribo, dobro, cena 2500 Din, prodam radi elektrika. Franc Eržen, Okroglo št. 10, p. Naklo, Gorenjsko.

Posestvo na prodaj V torek 20. maja ob 9 uri se bo na drabji oddalo lepo posestvo sredi St. Jerneja. Hiša, gospodarsko poslopje, vrt, 1 ha 700 m² velika njiva, 1 ha 700 m² gozd, smajnska pravica. V hiši je elektrika. — Vsklicna cena 90.000 Din. Polovica kupnine lahko uknjižena na posestvu ostane.

Vajenec, ki ima veselijarske obrti in je dobro vzgojen, se sprejme z vso oskrbo. Petkovič Franc, strejno kolarstvo, Drenov grič 28 p. Vrhnika.

Kovaški pomočnik sprejemem takoj. Jos. Fabjan Hmelčič, Mirna Peč.

Vajenec za kolarsko obrt sprejemem. Mihael Zrimc, Ig.

Kovači! Najcenejši koks

100 kg Din 85.— Pri večjem naročilu popust! LJUBLJANSKA MESTNA PLINARNA.

»Čemu pa vaš mož tako razgraja notri v sobi?«

»A, kaj, nekdo po radiu proslavlja zakonski stan. To pa mu ne ugaja.«

Zobni atelje Ciril Lužar v Škofji Loki

sprejema vsaki dan razen ponedeljka od 8-12 in od 2-5. — Ob nedeljah od 8-11 ure.

Orodie - klepanje

Čas košnje se bliža. Klepanje za kose s popolnim jamstvom, lastnega izdelka priporočam v zakup. Vsako prvo in tretjo sredo v Ljubljani, nasproti živinskega sejma. Enako drugo orodje: motike, sekire, lopate, lomeži itd. Stojnica nosi napis: **KLEMENC FRANC**, kovač (lužina) — Šmarca, pošta Kamnik.

Ako želim biti posebno lepa

Izredno vzajem Fellerjevo Elsa-Crema-pomado, ter z njo zjutraj in zvečer namažem obraz, vrat, ramena in roke. S tem dobiva koža novo hrano in mladosten izgled; brez sledu so izginile sončne pege in vse nečistosti! Za lase pa uporabljam samo Fellerjevo Elsa-pomado za rast las.

Delajte tudi Vi tako, pomagalo bo tudi Vam!

Po pošti 2 točen ene ali po 1 loncu vsake Elsa-pomade stane 40 tina franko, če se denar pošlje naprej: po povzetju 50 Din. Dobiva se povsod! Kjer ne, izvolite naročiti naravnost pri:

EVGEN V. FELLER, lekarnar
Stubica Donja, Elzatrč 16

Edino najboljši šivalni stroji in pletilni švic. „Dubied“ stroji ter kolesa za rodbino, obrt in industrijo so le **Jos. Petelinca**
Gritzner, Adler
Najnižje cene! Tudi na obroke **Ljubljana**
blizu Prešernovega spomenika.
Pouk v voženju brezplačno.
na Viteški varančin.

Zobni ambulatorij
Dentist -- P. VRANKAR -- zobar
zobozdravilstvo, najnovejši zobni nadomestek, se je preselil na
Dunajska cesta 21

poleg Kmetijske posojilnice, nasproti gostilne „Pri Figovcu“, vhod Tavčarjeva ulica št. 2/1. nadstopje.
Ordinira: od 15. maja naprej vsaki dan od 8-12 in od 2-5

NIKOPROST

je sredstvo, s katerim se vsakdo lahko odvadi kajenja takoj. Stane enkrat za vselej franko 76 Din. Kdor naroči 5 steklenic, plača samo 280 Din. Pustite tudi Vi kajenje, ki Vam škoduje na zdravju in denarju. Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega 17. Zastopnike in preprodajalce sprejemem povsod!

NIK DAR se niste imeli tako prijetne in lahke
KOŠNJE kot jo boste imeli letos, toda le, ako boste kosili z
garantirano - domačo
Jugoslovensko keso.

Zahtevajte te kose pri vseh trgovcih.

PREKLICI

Podpisani preključujem neresnične besede, katere sem govoril o posestniku Tomažu Orešku iz Zet št. 6. Kar sem govoril, je neresnično in se Orešku zahvaljujem, da je odstopil od tožbe.

Stegnje pri Moravčah, dne 23. maja 1930.

Martin Urbanija.

BODITE OPREZNI

pri nakupu nove obleke in zahtevajte pred tem od

Trgovskega doma **STERMECKI** v Celju na ogled vzorce blaga, ševjota in kamgarna za moške obleke, krasne volnene tkanine za damske plašče in obleke, svile, delena, etamina, šifona, batista, platna in vse ostale manufakture za obleke in perilo. Naročila preko 500 Dina se pošiljajo poštne prosto. Cenik z več tisoč slikami na zahtevo popolnoma brezplačno.

Trgovski dom R. STERMECKI

Dravska banovina.

Celje, št. 19.

Zagovoril se je. — Natakari: »Vendar ste zopet prišli k nam! Vi ste oni gospod, ki mi je nekoč plačal s ponarejenim bankovcem!«

Gost: »Oho! To pa že ne! Jaz sem bil v tej gostilni šele enkrat in še takrat nisem nič plačal!«

»Moja hči je poročila nekega vrtnarja. In tako jo morem obiskati samo kadar dežuje.«

»Zakaj pa samo ob deževju?«

»Zato, ker me sicer takoj nažene, da moram po vrlo škropiti.«

Avinal odvadi alkoholičarja pijančevanja, ne da bi vedel za to. Stane 220 Din. Pošilja: Josip Lindič, Ljubljana, Komenskega ulica št. 17.

BRINJE IN FIGE

dobite najceneje pri

Fran Pogacnik-u, Ljubljana, Dunajska cesta št. 36.

Najuspešnejše sredstvo za rezo domače Hivali jo brezdomno

MASTIN

ki pospešuje rast, odebelitev in omastitev domače, posebno klavne živine. Jasen dokaz neprecenljive vrednosti Mastina so brezštevilni zahvalna pisma! Cena: 5 škat. 46 Din, 10 škat. 80 Din. **LEKARNA TRNKOCZY** (zrav. rotovža), Ljubljana, Mestni trg 4.

POZOR GORENJCII

Konfekcija moške volnene obleke že od 350-800 dinarjev. Obleke po meri Vam nudi po zelo solidnih cenah trdka

KROJASTVO IVAN ZVEZDA KROJASTVO
JESENICE - FUZINE

Kovačii

Najboljši trdi in mehki koks in kovaški premog Vam nudi **Družba Harjo, Ljubljana**
Dunajska c. 46. Telefon 3830

VINOGRADNIKI POZOR!

Modra galica Montecatini 98, 99 %, žveplo, gumi za cepljenje, rafijo in druge potrebštine najceneje dobite pri

JOSIP TURK -- NOVOMESTO

Poravnajte naročnino!

Pljučne bolezni so ozdravljive!

Pljučna tuberkuloza — Sušica — Kašelj — Suhi kašelj — Zastluzenja — Nočno potenje — Bronhialni katar — Katar v grlu — Sluzni kašelj — Izmeček krvi — Vzduševanje krvi — Tesnoba — Arterično hrapenje — Zbadanje i. t. d. so ozdravljivi!

Tisote ozdravljenih!

Zahtevajte takoj knjigo o moji

novi umetnosti hranjenja

ki je že mnogo rešila. Ona pomaga pri vsakem načinu življenja, da se bolezen hitro premaga. Telesna težina se poveča ter polahno popnenje končno zaustavi bolečine.

Resnimožje zdravniške znanosti potrjuje prednost moje metode ter jo radi priporočajo. Čimprej začnete z mojim načinom prehranjenja, tembolje bo za vas.

Popolnoma zastoni dobite mojo knjigo, iz katere boste drpali mnogo koristnega znanja. Kogar torej mučijo bolečine, kdor se hoče naglo osvoboditi svojih bolečin na temeljit in varen način, naj piše še danes. — Opetovano opozarjam, da prejmete popolnoma brezplačno, brez vsake zaveze svojo stran! moja pošlamlja in bo Vali zdravnik gotovopetrediti temo

novemu načinu Vaše prehrane

ki jo označujejo kot izborni prvi profesorji. V Vašem lastnem interesu je torej, da takoj pišete, in vas bo nato vsak čas lahko postreglo moje odatno zastopstvo. Črpajte pouk in močno valje na zdravje in knjigo izkušnega zdravnika. Vsebuje okrepitve in življenjsko uteho ter jemlje ozir na vse bolne, ki se zanimajo za redanje stanja znanstvenega zdravljenja silu.

Moj naslov je: **Georg Fulgner, Berlin-Neukölln**
Ringbahnstrasse 24, abt. 817 (Deutschland)

ZAHTEVAJTE CENIK
GRATIS IN FRANKO!

Birmanske ure za dečke od
Din 44.— naprej.

BIRMANSKA DARILA

H. SUTTNER - LJUBLJANA 1

PREŠERNOVA ULICA 4 — POLEG FRANCISKANSKE CERKVE —
NAJVEČJA ZALOGA UR, ZLATNINE IN SREBRNINE. — LASTNA
TOVARNA UR V SVICI

Birmanske zapestne ure, srebrne od Din 152.— naprej.
14 karat zlato od Din 296.— naprej.

ZAHTEVAJTE CENIK
GRATIS IN FRANKO!

Srebrne vratne verižice (Collier) od
Din 20.— naprej
Zlate vratne verižice (Collier) od
Din 85.— naprej

«Težakovo olje za živino» se
dobi samo pri

M. Težak-u
Zagreb
Gundulićeva 13

v kanticah od 5 kg in stane ena
kanta s poštnim povzajem
Din 125.—. To olje je nesporno
najuspešnejše sredstvo za krm-
ljenje slabotne in zahirane živi-
ne in sicer radi bogate vsebine
na vitaminu A in posebno radi
vitamina D, ki ga v nobenem
drugem krmilu ni.

Prometni zavod za promet
d. d. Ljubljana

prodaja po najugodnejših cenah
in samo na debelo

Promet. domači in inozemski za domačo
kurjavo in industrijske svrhe

Kouški promet vseh vrst

Nehs. livarniški, plavčarski in plinski
Brižice.

Prometni zavod za promet d. d.
v Ljubljani

Miklošičeva cesta št. 15, I. n. v. str.

Pšenične otrobe,
krušno
in krmilno moko

dobite najceneje v valjčnem mlinu

FR. JUVAN,

Srednje Gameljne, pošta št. Vid nad Ljubljano
Znatno znižane cene! Zahtevajte cenik!

Kmetje, pristopajte v Kmet. zvezo!

Zadružna Gospodarska banka d. d.

V LJUBLJANI (Miklošičeva cesta 10)

BRZOJAVNI NASLOV: GOSPOBANKA. TELEFON ŠTEV. 2057, 2470, 2979.

VLOGE NAD DIN 450.000.—

PODRUŽNICE: **KAPITAL IN REZERVE NAD DIN 16.000.000.—**

BLD
KOČEVJE
NOVI SAD

CELJE
KRANJ
SOMBOR
ŠIBENIK

DJAKOVO
MARIBOR
SPLIT

Sprejema VLOGE — daje KREDITE,
eskomptira MENICE — Nakazila — akre-
ditivi — Borzna naročila.

Izvršuje vse bančne posle najkvalitetneje.

Kupuje in prodaja VALUTE, ČEKE,
DEVIZE, VREDNOSTNE PAPIRJE.
Sales — deposits. — Prodaja sreča.

Izdavatelj: Dr. Franč Klovenc.

Urednik: Joža Kolšek.

Za Jugoslovansko tiskarno: Karel Ček.